

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

*2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	1
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	2
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	3
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	4
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	5

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	6
2. მომზადების საფუძველი	7
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	8
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	31
5. ინფორმაცია სემენტების შესახებ.....	33
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	36
7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....	36
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები.....	37
9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	40
10. ძირითადი საშუალებები	40
11. არამატერიალური აქტივები	42
12. გადასახადები.....	43
13. სხვა აქტივები, ავანსები და სხვა ვალდებულებები	45
14. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	48
15. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე.....	49
16. სუბორდინირებული ვალი.....	49
17. საკუთარი კაპიტალი.....	50
18. პირობითი ვალდებულებები.....	53
19. წმინდა საკომისიო შემოსავალი.....	57
20. სხვა შემოსავალი.....	57
21. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	57
22. რისკის მართვა.....	58
23. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები	74
24. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	81
25. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	83
26. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	85

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ლიბერთი ბანკის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს -

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ლიბერთი ბანკის“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლის მოგება-ზარალის, სრული შემოსავლის, კაპიტალში ცვლილებების და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი შენიშვნებისგან.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე გამოვთქვათ მოსაზრება წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარმოდგენაზე. აუდიტს წარემართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები მოითხოვს, დავიცვათ ეთიკის მოთხოვნები და იმგვარად დავგეგმოთ და ჩავატაროთ აუდიტი, რომ მივიღოთ დასაბუთებული რწმუნება იმისა, შეიცავს თუ არა მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არსებით უზუსტობას.

აუდიტი ითვალისწინებს პროცედურების ჩატარებას აუდიტორული მტკიცებულებების მოსაპოვებლად ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხებისა და განმარტებითი შენიშვნების შესახებ. პროცედურების შერჩევა დამოუკიდებელია ჩვენს განსჯაზე, მათ შორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების რისკების შეფასებაზე, რომლებიც გამოწვეულია თაღლითობით ან შეცდომით. ამ რისკების შეფასების დროს აუდიტორი განიხილავს, შესაფერისია თუ არა შიდა კონტროლის სისტემა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისთვის, რათა დაგვემოს მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოთქვას შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტიანობაზე. აუდიტი აგრეთვე გულისხმობს აუდიტირებული საწარმოს ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკისა და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების მართებულობის, ასევე მთლიანად კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას.

მიგვაჩნია, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

მოსაზრება

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ მდგომარეობას 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

12 აპრილი, 2016 წ.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნა</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	502,340	479,998
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	58,502	50,946
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8	641,116	692,110
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	9		
- სესხები და მისაღები ანგარიშები		79,469	-
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი		124,321	196,906
ძირითადი საშუალებები	10	128,617	118,797
არამატერიალური აქტივები	11	20,257	11,269
წინასწარი გადახდები	13	4,235	9,183
სხვა აქტივები	13	14,889	19,148
სულ აქტივები		1,573,746	1,578,357
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	14	118,915	6,037
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	15	1,244,023	1,412,981
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		548	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	12	7,865	5,972
სხვა ვალდებულებები	13	13,199	12,864
სუბორდინირებული ვალი	16	58,346	15,846
სულ ვალდებულებები		1,442,896	1,453,700
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	53,863	53,383
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		34,886	42,559
გამოსყიდული საკუთარი აქციები		(9,712)	-
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები		6,139	6,139
გაუნაწილებელი მოგება		37,392	14,121
სხვა რეზერვები		8,282	8,455
სულ კაპიტალი		130,850	124,657
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		1,573,746	1,578,357

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ:

ალექსი ხოროშვილი

გენერალური დირექტორი

დავით მელიქიძე

ფინანსური დირექტორი

12 აპრილი, 2016 წ.

6-8 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2015	2014
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		229,009	203,419
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		17,147	12,743
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		4,991	2,853
		251,147	219,015
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		(110,280)	(111,537)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(337)	(237)
სუბორდინირებული ვალი		(5,780)	(274)
სხვა		-	(65)
		(116,397)	(112,113)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		134,750	106,902
სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯი	8	(32,332)	(25,257)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯის შემდგომ		102,418	81,645
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	19	24,817	24,171
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:			
- გარიგებებიდან		21,479	6,931
- საკურსო სხვაობებიდან		(15,626)	174
სხვა შემოსავალი	20	15,387	10,365
არასაპროცენტო შემოსავალი		46,057	41,641
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	21	(58,822)	(48,731)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	21	(34,381)	(28,877)
ცვეთა და ამორტიზაცია	10, 11	(16,555)	(15,145)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(3,774)	(4,860)
სხვა გაუფასურება და ანარიცხების ამობრუნება/(დარიცხვა)	13	177	(3,190)
არასაპროცენტო ხარჯი		(113,355)	(100,803)
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		35,120	22,483
მოგების გადასახადის ხარჯი	12	(2,974)	(709)
წმინდა მოგება		32,146	21,774
მოგება ერთ აქციაზე:	17		
- საბაზო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე (მთლიანი თანხა ლარში)		0.00576	0.00380

6-8 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2015	2014
წმინდა მოგება		32,146	21,774
სხვა სრული შემოსავალი			
<i>სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება:</i>			
შენობების გადაფასება	10	–	(13,380)
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	12, 17	–	2,051
წმინდა სხვა სრული ზარალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირებაც არ ხდება		–	(11,329)
წლის სხვა სრული ზარალი, გადასახადის გათვალისწინებით		–	(11,329)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		32,146	10,445

6-8 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	ბანკის აქციონერთათვის განკუთვნილი						
	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გამოსყი- დული აქციები	კონვერ- ტირებადი პრივილე- გირებული აქციები	გაუნაწი- ლებელი მოგება / (აკუმული- რებული ზარალი)	სხვა რეზერვები	სულ
31 დეკემბერი, 2013 წ.	53,284	42,559	-	5,179	(7,196)	20,282	114,108
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/ (ზარალი)	-	-	-	-	21,774	(11,329)	10,445
გადაფასების რეზერვის ცვეთა (მე-17 შენიშვნა)	-	-	-	-	423	(423)	-
გაყიდული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი (მე-17 შენიშვნა)	-	-	-	-	-	(75)	(75)
კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე გადახდილი დივიდენდები (მე-17 შენიშვნა)	-	-	-	-	(880)	-	(880)
აქციების გამოშვება (მე-17 შენიშვნა)	99	-	-	-	-	-	99
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციების გამოშვება (მე-17 შენიშვნა)	-	-	-	960	-	-	960
31 დეკემბერი, 2014 წ.	53,383	42,559	-	6,139	14,121	8,455	124,657
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	-	32,146	-	32,146
გადაფასების რეზერვის ცვეთა (მე-17 შენიშვნა)	-	-	-	-	169	(169)	-
გაყიდული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი (მე-17 შენიშვნა)	-	-	-	-	-	(4)	(4)
ჩვეულებრივ აქციებზე გადახდილი დივიდენდები (მე-17 შენიშვნა)	-	-	-	-	(8,000)	-	(8,000)
კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე გადახდილი დივიდენდები (მე-17 შენიშვნა)	-	-	-	-	(1,044)	-	(1,044)
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა (მე-17 შენიშვნა)	-	(7,673)	(9,712)	-	-	-	(17,385)
აქციების გამოშვება (მე-17 შენიშვნა)	480	-	-	-	-	-	480
31 დეკემბერი, 2015 წ.	53,863	34,886	(9,712)	6,139	37,392	8,282	130,850

6-8 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნა</i>	2015	2014
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		240,253	209,684
გადახდილი პროცენტი		(108,305)	(105,664)
მიღებული საკომისიო		30,215	28,154
გადახდილი საკომისიო		(5,337)	(3,902)
უცხოურ ვალუტებში განხორციელებული ოპერაციებიდან			
რეალიზებული წმინდა მოგება		21,639	6,713
ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	8, 13	733	564
სხვა მიღებული შემოსავალი		15,312	10,390
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(56,888)	(47,481)
ზოგადი, ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო დანახარჯები		(36,341)	(32,144)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		101,281	66,314
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		3,127	(10,093)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		32,465	(110,588)
სხვა აქტივები		3,030	(3,154)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		112,107	3,560
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე		(250,539)	231,605
სხვა ვალდებულებები		(3,715)	(2,347)
საოპერაციო საქმიანობაში (გამოყენებული)/ მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(2,244)	175,297
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
საოპერაციო საქმიანობაში (გამოყენებული)/მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(2,244)	175,297
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
შემოსულობა გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		166	42
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შექმნა		(176,527)	(258,884)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		174,000	199,549
არამატერიალური აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების შექმნა		(31,195)	(22,054)
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		128	187
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		416	-
შემოსულობა დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან		217	-
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(32,795)	(81,160)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
სააქციო კაპიტალის გამოშვებიდან მიღებული შემოსავალი	17	480	99
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა	17	(17,385)	-
სუბორდინირებული ვალის გაყიდვა		34,481	15,534
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციების გამოშვებით მიღებული შემოსავალი		-	960
ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებისთვის გადახდილი დივიდენდები	17	(8,000)	-
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციების მფლობელებისთვის გადახდილი დივიდენდები	17	(1,044)	(880)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		8,532	15,713
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		48,849	15,059
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(კლება)		22,342	124,909
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისი	6	479,998	355,089
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო	6	502,340	479,998

6-8 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „ლიბერთი ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) არის საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე 1993 წელს ჩამოყალიბებული სააქციო საზოგადოება. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში „სებ“) მიერ 1993 წლის 10 თებერვალს გაცემული #3500/10 ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე.

ბანკი იღებს ანაზრებს მოსახლეობისგან, გაცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის საცალო და კორპორატიულ კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას. მისი სათავე ოფისი მდებარეობს თბილისში და 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის მოიცავდა საქართველოში მოქმედ 667 (2014 წლის 31 დეკემბერი: 629) ფილიალს, სერვის ცენტრს, სადისტრიბუციო ცენტრსა და მობილურ სერვის ცენტრს. ბანკის იურიდიული მისამართია ლიბერთი თაუერი, საქართველო, 0162 თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი #74.

2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების 1%-ზე მეტს ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები. ხოლო დანარჩენი აქციონერებიდან თითოეული მათგანი ჩვეულებრივი აქციების 1%-ზე ნაკლებს ფლობდა.

აქციონერი	2015		2014	
	წილობრივი მონაწილეობა, %	ხმის უფლება, %	წილობრივი მონაწილეობა, %	ხმის უფლება, %
შპს „ლიბერთი ჰოლდინგი ჯორჯია“ (ყოფილი შპს „ლიბერთი კაპიტალი“)	58.18%	70.65%	70.83%	70.83%
ლიბერთი ბანკი (გამოსყიდული აქციები)	17.65%	–	–	–
BNY Limited (ნომინალური მფლობელი)	10.20%	12.38%	12.14%	12.14%
ლადო გურგენიძე	3.95%	4.80%	–	–
Stichting Liberty ESOP*	2.11%	2.56%	2.98%	2.98%
სს „ლიბერთი კაპიტალი“	–	–	7.12%	7.12%
სხვა აქციონერები (რომელთაგან თითოეული ფლობს აქციათა 1%-ზე ნაკლებს)	7.91%	9.61%	6.93%	6.93%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

* ბანკის თანამშრომელთა აქციებით კომპენსაციისთვის განკუთვნილი Stichting Liberty ESOP-ისთვის გადავადებული გადახდის პრინციპით გადაცემული ჩვეულებრივი აქციები (მე-17 შენიშვნა).

ბანკი წარმოადგენს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებულ კომპანიას და მისი ჩვეულებრივი აქციები განთავსებულია საქართველოს საფონდო ბირჟაზე. მიმოქცევაში არსებულმა აქციებმა 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის 29.4% შეადგინა (2014 წლის 31 დეკემბერი: 22.1%).

ჯგუფის კაპიტალის საკონტროლო პაკეტის საბოლოო ბენეფიციარი მფლობელი და მკონტროლებელი მხარე არიან ბატონი დენის კოროტკოვ-კოგანოვიჩი და ბატონი მალიკ იმმურატოვი.

2015 წლისა და 2014 წლის 31 დეკემბრისთვის, შპს „ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიას“ საკუთრებაში არსებული 3,201,321,628 ჩვეულებრივი აქცია (მიმოქცევაში არსებული 5,502,254,354 ჩვეულებრივი აქციის, მათ შორის 971,234,382 გამოსყიდული ჩვეულებრივი აქციის, 58.18%) დაყადაღებული იყო თბილისის საქალაქო სასამართლოს ბრძანების საფუძველზე სამოქალაქო საქმის წარმოებასთან დაკავშირებით. დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ 26-ე შენიშვნა.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა (გაგრძელება)

ბანკი წარმოადგენს ჯგუფის (შემდგომში „ჯგუფი“) მშობელ კომპანიას, რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებაში კონსოლიდირებულ შემდეგ საწარმოებს:

<i>ჯგუფის მფლობელობაში არსებული წილი</i>					
<i>სახელწოდება</i>	<i>რეგისტრაციის ქვეყანა</i>	<i>31 დეკემბერი, 2015 წ.</i>	<i>31 დეკემბერი, 2014 წ.</i>	<i>დაფუძნების თარიღი</i>	<i>საქმიანობა</i>
შპს „ბას სტოპ“**	საქართველო	100.00%	100.00%	2009 წლის 27 აგვისტო	გარე სარეკლამო მომსახურება
LBF Luxembourg S.A.	ლუქსემბურგი	100.00%	–	2015 წლის 20 ივლისი	ფინანსური შუამავლობის მომსახურება
სს „სმარტექსი“***	საქართველო	21.47%	21.26%	2009 წლის 5 იანვარი	საკურიერო მომსახურება / ბიზნეს ინკუბატორი და "ბიზნეს-ანგელოზი"

* წლის დასასრულის შემდეგ, შპს „ბას სტოპ“-ის მშენებლობები, როგორც ჯგუფის არაპროფილური აქტივები, წარმატებით გასხვისდა მესამე მხარეზე თბილისის მერიის მიერ გამოცხადებული სატენდერო წინადადების მეშვეობით (26-ე შენიშვნა).

** 21.47%-ს ფლობს ბანკი, ხოლო 78.53%-ის ბენეფიციარული მფლობელი არის ბატონი ლადო გურგენიძე. ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაში ეს აღრიცხულია კაპიტალ-მეთოდით.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებენ ფასს-ის შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, წარმოებული ინსტრუმენტების საინვესტიციო ქონების, შენობა-ნაგებობების და გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდების გარდა, ქვემოთ წარმოდგენილი ფინანსური აღრიცხვის პოლიტიკის მიხედვით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში, თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ჯგუფმა მიიღო ფასს-ის შემდეგი ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2015 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის:

ცვლილებები ბასს (IAS) 19-ში „დადგენილ გადასახდელიანი პროგრამა: თანამშრომელთა შენატანები“

ბასს 19 მოითხოვს საწარმოსგან, რომ დადგენილ გადასახდელიანი პროგრამის აღრიცხვისას გაითვალისწინოს თანამშრომლებისა და მესამე პირების შენატანები. როდესაც შენატანები დაკავშირებულია მომსახურებასთან, ისინი უნდა მიეკუთვნოს მომსახურების გაწევის პერიოდს, როგორც უარყოფითი სარგებელი. ეს ცვლილებები განმარტავს, რომ თუ შენატანების რაოდენობა არ არის დამოკიდებული მომსახურების გაწევის წლების რაოდენობაზე, საწარმოს აქვს უფლება, რომ ასეთი შენატანები აღიაროს, როგორც მომსახურების ღირებულების შემცირება, იმ პერიოდში, როდესაც გაიწია ეს მომსახურება, იმის ნაცვლად, რომ გადაანაწილოს შენატანები მომსახურების მიწოდების პერიოდებზე. აღნიშნული ცვლილება ჯგუფისთვის აქტუალური არ არის, რადგან ჯგუფში შემავალ არცერთ სამეურნეო ერთეულს არ აქვს დადგენილ გადასახდელიანი პროგრამა, სადაც შენატანები შეაქვთ თანამშრომლებსა და მესამე პირებს.

წლიური გაუმჯობესება 2010-2012 წ.წ. ციკლი

გაუმჯობესებები ძალაშია 2014 წლის 1 ივლისიდან და ჯგუფმა ეს ცვლილებები პირველად გამოიყენა ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. მათ შორისაა:

ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა“

ეს გაუმჯობესება გამოიყენება პერსპექტიულად და განმარტავს სხვადასხვა საკითხებს საქმიანობისა და მომსახურების პირობების განსაზღვრებასთან დაკავშირებით, რაც წარმოადგენს უფლების გადაცემის პირობებს, მათ შორისაა შემდეგი პირობები:

- ▶ საქმიანობის პირობა უნდა მოიცავდეს მომსახურების პირობას;
- ▶ საქმიანობის მიზანი უნდა იყოს შესრულებული კონტრაგენტის მიერ მომსახურების განხორციელებისას;
- ▶ საქმიანობის მიზანი შეიძლება დაკავშირებული იყოს ოპერაციებთან ან საწარმოს საქმიანობასთან ან იმავე ჯგუფის სხვა სამეურნეო ერთეულის საქმიანობასთან;
- ▶ საქმიანობის პირობა შეიძლება მოიცავდეს საბაზრო ან არასაბაზრო პირობას;
- ▶ თუ კონტრაგენტი რამე მიზეზით წყვეტს მომსახურების მიწოდებას უფლების გადაცემის პერიოდში, მომსახურების პირობა არ ჩაითვლება დაკმაყოფილებულად.

აღნიშნული ცვლილებები ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე გავლენას არ ახდენს.

ფასს (IFRS) 3 „საწარმოთა გაერთიანება“

ცვლილება გამოიყენება პერსპექტიულად და განმარტავს, რომ ყველა პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კვალიფიცირდება, როგორც საწარმოთა გაერთიანებიდან გამომდინარე ვალდებულება (ან აქტივი) შემდგომში სამართლიანი ღირებულებით უნდა იქნას შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, მიუხედავად იმისა, შეესაბამება თუ არა ისინი ფასს 9-ს (ან ბასს 39-ს). ეს ცვლილება არ ახდენს გავლენას ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 13 „მოკლევადიანი დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება“ – ფასს 13-ის ცვლილება

ფასს 13-ის გაუმჯობესება „დასკვნის საფუძველში“ განმარტავს, რომ დაუდგენელი საპროცენტო განაკვეთის მქონე მოკლევადიანი დებიტორული და კრედიტორული დავალიანების შეფასება შეიძლება ინვოისის თანხების საფუძველზე, იმ შემთხვევაში, როდესაც დისკონტირების ეფექტი უმნიშვნელოა. ეს შეესაბამება ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკას და ამიტომ აღნიშნული ცვლილება არ ახდენს გავლენას ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე.

ბასს (IAS) 16 „ძირითადი საშუალებები“ და ბასს (IAS) 38 „არამატერიალური აქტივები“

ცვლილება რეტროსპექტულად გამოიყენება და განმარტავს ბასს 16-სა და ბასს 38-ში, რომ აქტივი შეიძლება გადაფასდეს საბაზრო მონაცემებზე დაყრდნობით მთლიანი ან წმინდა საბალანსო ღირებულებით. ამასთან, დაგროვილი ცვეთა ან ამორტიზაცია წარმოადგენს სხვაობას აქტივის მთლიან და საბალანსო ღირებულებებს შორის. მიმდინარე პერიოდში ჯგუფს არ აღურიცხავს გადაფასებასთან დაკავშირებული კორექტირებები.

ბასს (IAS) 24 „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“

ცვლილება რეტროსპექტულად გამოიყენება და განმარტავს, რომ მმართველი სამეურნეო სუბიექტი (ანუ სამეურნეო სუბიექტი, რომელიც უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობით ამარაგებს საწარმოს) არის დაკავშირებული მხარე და ამიტომ მასზე უნდა გავრცელდეს დაკავშირებული მხარის განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნა. გარდა ამისა, საწარმო, რომელიც გამოიყენებს მმართველი სამეურნეო სუბიექტის მომსახურებას, ვალდებულია წარმოადგინოს მართვის მომსახურების ხარჯის განმარტებითი შენიშვნები. ჯგუფისთვის ეს ცვლილება არ არის აქტუალური, რადგან იგი არ იღებს სხვა სამეურნეო სუბიექტებისგან მართვის მომსახურებას.

წლიური გაუმჯობესება 2011-2013 წ.წ. ციკლი

გაუმჯობესებები ძალაშია 2014 წლის 1 ივლისიდან და ჯგუფმა ეს ცვლილებები პირველად გამოიყენა ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. მათ შორისაა:

ფასს (IFRS) 3 „საწარმოთა გაერთიანება“

ცვლილებები გამოიყენება პერსპექტიულად და მათი მიზანია, ფასს 3-ის ფარგლებში არსებული გამონაკლისებისთვის დააზუსტონ, რომ:

- ▶ არა მხოლოდ ერთობლივი საწარმოები, არამედ ერთობლივი საქმიანობის ხელშეკრულების ფარგლებში არსებული ყველა საქმიანობა, სცდება ფასს 3-ის მოქმედების ფარგლებს;
- ▶ ეს გამონაკლისი გამოიყენება მხოლოდ თავად ერთობლივი საქმიანობის ხელშეკრულების ფინანსური ანგარიშების ბუღალტრული აღრიცხვისთვის.

ჯგუფი არ წარმოადგენს ერთობლივ გარიგებას, ამიტომ ეს ცვლილება მისთვის და მისი შვილობილი კომპანიებისთვის აქტუალური არ არის.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 13 „სამართლიანი ღირებულებით შეფასება“

ცვლილება გამოიყენება პერსპექტიულად და განმარტავს, რომ ფასს 13-ით გათვალისწინებული პორტფელის გამონაკლისი შეიძლება გავრცელდეს არა მხოლოდ ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე, არამედ სხვა კონტრაქტებზეც ფასს 9-ის (ან, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, ბასს 39-ის) ფარგლებში. ჯგუფი არ იყენებს ფასს 13-ით გათვალისწინებულ პორტფელის გამონაკლისის პირობას.

ბასს (IAS) 40 „საინვესტიციო ქონება“

დამხმარე მომსახურებების აღწერა, რომელიც ბასს 40-შია მოცემული, განასხვავებს საინვესტიციო ქონებასა და მესაკუთრის მიერ დაკავებულ ქონებას (ანუ ძირითად საშუალებებს). ცვლილებები გამოიყენება პერსპექტიულად და მათი მიზანია განმარტონ, რომ იმის დასადგენად, თუ რას წარმოადგენდა კონკრეტული ტრანსაქცია, აქტივის შეძენას თუ საწარმოთა გაერთიანებას, გამოიყენება ფასს 3 და არა ბასს 40-ში მოცემული დამხმარე მომსახურებების აღწერა. ეს ცვლილება არ ახდენს გავლენას ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე.

ეფექტური ფასს-ების მნიშვნელობა – ცვლილებები ფასს (IFRS) 1-ში

ცვლილება „დასკვნის საფუძველში“ განმარტავს, რომ საწარმოს შეუძლია გააკეთოს არჩევანი და გამოიყენოს ან არსებული სტანდარტი, ან ახალი სტანდარტი, რომელიც ჯერ არ არის სავალდებულო, მაგრამ მისი წინასწარ გამოყენება ნებადართულია, მაგრამ ამასთანავე აუცილებელია, რომ ეს სტანდარტი უწყვეტად იყოს გამოყენებული საწარმოს მიერ ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ პირველ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული საანგარიშო პერიოდებისთვის. ფასს 1-ის ეს ცვლილება გავლენას არ ახდენს ჯგუფზე, რადგან ეს უკანასკნელი უკვე იყენებს ფასს-ს.

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები, ანუ საწარმოები, რომლებიც ჯგუფის მიერ კონტროლდება, კონსოლიდირებულია. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ ჯგუფს აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ ჯგუფი იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების შესაბამისად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

- ▶ ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან საკონტრაქტო გარიგება/გარიგებები;
- ▶ სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები;

შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულად მიიჩნევა ჯგუფის კონტროლის უფლების წარმოშობიდან და მათ აღარ გააჩნიათ აღნიშნული სტატუსი კონტროლის უფლების შეწყვეტისას. ჯგუფის შიდა ტრანსაქციები, ნაშთები და არარეალიზებული შემოსულობა ამ ტრანსაქციებიდან, ასევე ზარალი ამ ტრანსაქციებიდან გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას, კონსოლიდირებული ანგარიშგების შედგენის მიზნით სრულად გაქვითულია. საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა შეცვლილია ჯგუფის მიერ მიღებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის შეცვლის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. ზარალი მიეწერება არასაკონტროლო პაკეტს მაშინაც კი, თუ ეს ბალანსის დეფიციტს იწვევს.

თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, ის ჩამოწერს შვილობილი კომპანიის აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს, უმცირესობის წილის საბალანსო ღირებულებას, კაპიტალში ასახულ ჯამურ საკურსო სხვაობებს; ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას, ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას და მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას, ასევე მოახდენს მშობელი კომპანიის კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, რაც უწინ აღიარებული იყო სხვა სრულ შემოსავალში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ჯგუფი ზოგადად ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები იანგარიშება კაპიტალ-მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ჯგუფის წილი აისახება მოგებაში ან ზარალში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ჯგუფის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ჯგუფი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფსა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ტრანსაქციებზე იქვითება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში ჯგუფის წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვითება, თუ ტრანსაქცია არ ამტკიცებს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორცაა სავაჭრო და გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და არაფინანსური აქტივები (მაგალითად, საინვესტიციო ქონება) აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ყოველი საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღით. გარდა ამისა, ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 23-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედეგად:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება

ბასს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგებასა და ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, სესხებად და მოთხოვნებად, დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებად ან გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად. ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარების შემდგომ და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივის შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, რომლებსაც აქვთ ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვების გრაფიკი და ფიქსირებული ვადა, კლასიფიცირდება, როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები, თუ ჯგუფს აქვს დაფარვის ვადამდე მათი ფლობის სურვილი და შესაძლებლობა. ეს განსაზღვრება არ მოიცავს განუსაზღვრელი ვადის მქონე ინვესტიციებს. ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები შემდეგ ამორტიზებული ღირებულებით აისახება. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ინვესტიციების გაუფასურების შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

სესხები და მისაღები ანგარიშები

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. აღნიშნული ინსტრუმენტები არ არის განკუთვნილი სასწრაფო ან მოკლევადიანი გადაყიდვისთვის, და არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები ან გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. აღნიშნული აქტივები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგების და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება სესხების და მისაღები ანგარიშების აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების შემთხვევაში, ასევე ამორტიზაციის პროცესში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფული და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, ეროვნული ბანკისადმი მოთხოვნების (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ჩვეულებრივი საქმიანობისას ჯგუფი სხვადასხვა პერიოდის განმავლობაში ინარჩუნებს ავანსებსა თუ დეპოზიტებს სხვა ბანკებში. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების თანხა აისახება გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობის ფარგლებში ჯგუფი ახორციელებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციებს, რომლებშიც ძირითადი წილი უკავია სავალუტო ფორვარდებსა და სვოპებს სავალუტო გაცვლით და კაპიტალის ბაზრებზე. ასეთი ფინანსური ინსტრუმენტები ფლობილია სავაჭროდ და აისახება სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ან ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული მოგება და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებიდან ან როგორც წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან ინსტრუმენტის ხასიათიდან გამომდინარე.

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ეს ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებების და მენაბრეების წინაშე, გამოშვებულ სასესხო ფასიან ქაღალდებსა და სუბორდინირებულ ვალს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

იჯარა

i. საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

იჯარა (გაგრძელება)

ii. საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

ჯგუფი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება სხვა შემოსავლის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში დარიცხვის წრფივი მეთოდით. მოიჯარისათვის წამახალისებელ ფაქტორებზე ჯამური დანახარჯის აღიარება ხდება, როგორც საიჯარო შემოსავლის წრფივი მეთოდით შემცირება იჯარის ვადის განმავლობაში. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლების მიღების თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- ▶ თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე. ი. 1 დონის მონაცემი ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ჯგუფი აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც მოგებას ან ზარალს.
- ▶ ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ჯგუფი ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მონაცემები გახდება ბაზარზე მოპოვებადი, ან როდესაც ინსტრუმენტების აღიარება შეწყდება.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ეს არ ეხება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებს და დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი თითოეული საანგარიშგებო თარიღით ასახავს ფინანსური აქტივებისა ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურებას. ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მაშინ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს რაიმე ფაქტის (ფაქტების) შედეგად გამოწვეული გაუფასურების არსებობის ობიექტური საფუძველი, რომელსაც (რომელთაც) ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (წარმოშობილი „ზარალის ფაქტი“) და ზარალის ფაქტს (ფაქტებს) გავლენა აქვს ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მევალე ან მევალეთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორცაა ცვლილებები ვადაგადაცხადებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ და კლიენტებზე გაცემული სესხები

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მოთხოვნების და კლიენტებზე გაცემული სესხების შეფასებისას ჯგუფი თავდაპირველად ინდივიდუალურად ადგენს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის ან კოლექტიურად არამნიშვნელოვნად მიჩნეული ფინანსური აქტივებისათვის. თუ დადგინდა, რომ ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის (განურჩევლად იმისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა გაუფასურებაც ინდივიდუალურად ფასდება და რომლებზეც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ მონაწილეობს გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღრიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. სესხები მათ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მათი ამოღება აღარ არის რეალურად მოსალოდნელი, ხოლო უზრუნველყოფა მთლიანად რეალიზებულია ან ჯგუფისათვის არის გადაცემული. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ ჩამოწერების ამოღება მომავალში მოხერხდება, ეს აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთს გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამომდინარეობს დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევიდან, უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევა.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ჯგუფის პროდუქტების მონიტორინგის შიდა სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის ისეთ მახასიათებლებს, როგორებიცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაცილების სტატუსი და სხვა.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება ამჟამინდელ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა ისტორიული ზარალის წლებში, და არ იქნას გათვალისწინებული ისტორიული ზარალის პერიოდის ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და უკავშირდება წლიდან წლამდე გარკვეული თარიღისათვის მომხდარ ცვლილებებს. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიის და დაშვებების, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადახედვა ხდება რეგულარულად განსაზღვრულ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციებისათვის ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის. აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება და ზარალის თანხა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

თუ მომდევნო წელს სავარაუდო გაუფასურების მოცულობა მცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე დარიცხული ნებისმიერი თანხა კრედიტდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციების შემთხვევაში, ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ინვესტიციის თუ ინვესტიციათა ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

გასაყიდად არსებული კაპიტალის ინვესტიციების შემთხვევაში, ობიექტური საფუძველი ნიშნავს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვან ან გრძელვადიან შემცირებას მის თვითღირებულებაზე ნაკლებ ოდენობამდე. თუ არსებობს გაუფასურების ნიშანი, კუმულაციური ზარალი (რომელიც შეფასებულია როგორც სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ინვესტიციის გაუფასურების ზარალით შემცირებულ მიმდინარე სამართლიანი ღირებულებას შორის), სხვა სრული შემოსავლის მუხლიდან რეკლასიფიცირებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. კაპიტალის ინვესტიციების გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახვით არ ხდება; გაუფასურების შემდგომ მათი სამართლიანი ღირებულების ზრდა მთლიანად სხვა სრულ შემოსავალში აისახება.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

გასაყიდად არსებული სასესხო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გაუფასურების შეფასება ხდება იმავე კრიტერიუმებით, როგორც ამორტიზებული ღირებულების მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში. სამომავლო საპროცენტო შემოსავალი ეფუძნება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას და ირიცხება საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისათვის. საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუ მომდევნო წელს სასესხო ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზრდება და ზრდა ობიექტურად შეიძლება დაუკავშირდეს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის მოგებაში ან ზარალში აღიარების შემდგომ მოვლენას, გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შებრუნება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მეშვეობით.

რესტრუქტურული ზეგებული სესხები

საჭიროების შემთხვევაში ჯგუფი ახდენს სესხების რესტრუქტურისა და ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს უზრუნველყოფის საგანი. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის გრაფიკის გახანგრძლივებას, სესხის ახალ პირობებზე შეთანხმებას და უზრუნველყოფის საგნის გაუმჯობესებას. მას შემდეგ, რაც მოხდება სესხის პირობებზე ხელახალი შეთანხმება, სესხი აღარ მიიჩნევა ვადაგადაცილებულად.

რესტრუქტურისა და აღრიცხვა 2 ძირითადი სცენარის მიხედვით ხორციელდება: თუ სესხის რესტრუქტურისა და აღრიცხვა არ უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიძნელეებს, მაგრამ ფულადი ნაკადების პირობები გადაისინჯა, მაშინ სესხი არ მიიჩნევა გაუფასურებულად. ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრება სესხის დარჩენილი პერიოდის ფულადი ნაკადების საფუძველზე. თუ რესტრუქტურისა და აღრიცხვის თარიღისათვის ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საბაზრო განაკვეთზე დაბალია, სესხის ახალი საბალანსო ღირებულება გამოითვლება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულება რესტრუქტურისა და აღრიცხვის შემდეგ. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს რესტრუქტურისა და აღრიცხვის თარიღისათვის მოქმედი საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას. ამ შემთხვევაში განსხვავება სესხის რესტრუქტურისა და აღრიცხვის შემდეგ საბალანსო ღირებულებასა და რესტრუქტურისა და აღრიცხვის შემდეგ მის სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარებულია, როგორც სესხის რესტრუქტურისა და აღრიცხვის შემდეგ მიღებული ზარალი:

- ▶ თუ სესხის გაუფასურება ხდება რესტრუქტურისა და აღრიცხვის შემდეგ, მაშინ ჯგუფი სესხის აღდგენადი ღირებულების გამოსათვლელად ახალი ფულადი ნაკადებისთვის იყენებს თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს. გადაანგარიშებული ახალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას, რომელიც მოიცავს უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მისაღებ ამონაგებს, და სესხის რესტრუქტურისა და აღრიცხვის შემდეგ მის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა შეტანილია მიმდინარე პერიოდის სესხის გაუფასურების ხარჯებში.

ხელმძღვანელობა მუდმივად ახდენს რესტრუქტურისა და აღრიცხვის სესხების მონიტორინგს, რათა დარწმუნდეს რომ შესრულებულია ყველა პირობა და სამომავლო დაფარვები მოსალოდნელია. გაუფასურებასთან მიმართებაში სესხები კვლავაც ფასდება ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად და შეფასებისთვის გამოიყენება სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ჯგუფის მიერ აქტივის აღიარება ხდება მონაწილეობის შენარჩუნების პირობით. მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური გარანტიები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში ჯგუფი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, ძირითადად აკრედიტივებსა და აქცეპტებს. ფინანსური გარანტიები სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების „სხვა ვალდებულებების“ მუხლში, როგორც მიღებული პრემია. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ჯგუფის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება ამორტიზებულ პრემიასა და გარანტიის შედეგად წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად გაწეული ხარჯების მაქსიმალურად ზუსტ გათვლას შორის უმეტესით.

ყოველი მატება ვალდებულებებში, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ გარანტიებთან, აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. მიღებული პრემიის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით გარანტიის ვადის განმავლობაში.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული საგადასახადო ხარჯების ჯამს. ის წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის ხარჯების ჯამს.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების უტილიზირება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა ანგარიშგების დღეს.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები, შენობების გამოკლებით, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

თვითღირებულებით პირველადი აღიარების შემდგომ, შენობა-ნაგებობები აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღისათვის გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. შეფასება ტარდება იმდენად ხშირად, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

გადაფასების დღისთვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება აქტივის საბალანსო ღირებულებას და წმინდა თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების ოდენობით. გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მანამდე მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასების მისი ოდენობის შემცირების აღდგენა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მეტობას, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეტობიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დაირიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

მიწა და შენობა-ნაგებობები	2%-5%
ავეჯი და მოწყობილობები	10%-20%
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	20%-25%
სატრანსპორტო საშუალებები	20%-25%
იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	10%-25%

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

მიწა სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება და ცვეთა არ ერიცხება. საიჯარო ქონების გაუმჯობესება ამორტიზდება შესაბამისი იჯარით აღებული აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადაზე.

დაუსრულებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეული შესაბამისად განაწილებული პირდაპირი ცვლადი ხარჯები და ფიქსირებული ზედნადები ხარჯები. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივის ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

მესამე მხარეებისგან მიღებული კომპენსაცია ძირითადი საშუალებების იმ ერთეულებისთვის, რომლებიც გაუფასურდა, დაიკარგა ან გადაცემულ იქნა, შედის სხვა შემოსავალში, როდესაც კომპენსაციის ვალდებულებას მესამე მხარე აღიარებს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება

ჯგუფი გარკვეულ ქონებას ფლობს საინვესტიციო ქონების სახით, საიჯარო შემოსავლის მისაღებად, კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის ან ორივე მიზნით, და მათი გამოყენება ან ფლობა არ ხდება ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში გაყიდვის მიზნით. საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, ტრანსაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელშეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება. გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში არასაბანკო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილში. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და მიეკუთვნება სხვა შემოსავლის ან სხვა საოპერაციო ხარჯების მუხლებს.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების ვადა განსაზღვრული ვადით ფასდება. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო მომსახურების 5-10 წლიანი ვადის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

საპენსიო და სხვა ვალდებულებები

ჯგუფს არა აქვს ცალკე საპენსიო სქემა საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სისტემის გარდა. ჯგუფს ასევე არა აქვს გათვალისწინებული საპენსიო შეღავათები.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი და დამატებით შეტანილი კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღირიცხება, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საწესდებო კაპიტალი (გაგრძელება)

გამოსყიდული აქციები

როდესაც ბანკი შეიძენს ბანკის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები ასახულია საშუალო შეწონილი ღირებულებით.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები ცხადდება, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

ანგარიშგება სემინტების მიხედვით

სემინტების მიხედვით ანგარიშგება ეფუძნება შემდეგ საოპერაციო სემინტებს: საცალო საბანკო მომსახურების, კორპორაციული და მცირე და საშუალო საწარმოების მომსახურების, კერძო საბანკო მომსახურების და კორპორაციული ცენტრის ფუნქციები.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისათვის და გასაყიდად არსებული საპროცენტო სარგებლის მქონე ფასიანი ქაღალდებისათვის, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან კლიენტებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ ორ კატეგორიად:

▶ *გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო*

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში. მასში საკომისიო შემოსავალიც შედის. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

▶ *საოპერაციო მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო*

მოლაპარაკებების წარმოებისთვის ან მესამე მხარისთვის ტრანსაქციის თაობაზე მოლაპარაკებებში მონაწილეობისთვის (როგორცაა აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის ან ბიზნესების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები) მიღებული გასამრჯელო აისახება ამ ტრანსაქციის დასრულებისთანავე. გასამრჯელო და გასამრჯელოს გარკვეულ სამუშაოებთან დაკავშირებული კომპონენტები აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ჯგუფს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკისა და მისი შვილობილი კომპანიების სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელმწიფო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ მოგებას გამოკლებული ზარალის მუხლში.

2015 წლის 31 დეკემბრისა და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფმა შემდეგი გაცვლითი კურსი გამოიყენა:

	2015	2014
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.3949	1.8636
ლარი/1 ევრო	2.6169	2.2656

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ სტანდარტების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ საბოლოო ვერსია, რომელიც ასახავს ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ყველა ფაზას და ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა მანამდე არსებულ ვერსიას. სტანდარტით დამტკიცდა კლასიფიკაციისა და შეფასების, გაუფასურებისა და ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი წესები.

ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. აუცილებელია რეტროსპექტულად გამოყენება, მაგრამ შესადარისი ინფორმაცია არ არის სავალდებულო. ფასს 9-ის (2009, 2010 და 2013 წლების) წინა ვერსიების გამოყენება დასაშვებია, თუ თავდაპირველი გამოყენების თარიღი წინ უსწრებს 2015 წლის 1 თებერვალს. ფასს 9-ის მიღება იმოქმედებს ჯგუფის ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და შეფასებაზე, მაგრამ გავლენას არ იქონიებს ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციისა და შეფასებაზე. ჯგუფი მოელის გავლენას თავის კაპიტალზე, გაუფასურებასთან დაკავშირებით ფასს 9-ის მოთხოვნების შემოღების გამო, მაგრამ ამ გავლენის მასშტაბის დასადგენად მას დასჭირდება დამატებითი დეტალური ანალიზის ჩატარება, რომელიც გაითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, საპროგნოზო ელემენტების ჩათვლით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

ფასს 15 გამოიცა 2014 წლის მაისში და განსაზღვრავს ხუთეტაპიან ახალ მოდელს, რომელიც გამოიყენება კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლებისთვის. ბასს 17-ის „იჯარა“ მოქმედების ფარგლებში მოქცეული საიჯარო ხელშეკრულებებიდან, ფასს 4-ის „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ მოქმედების ფარგლებში მოქცეული სადაზღვევო კონტრაქტებიდან და ბასს 39-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ (ან ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“, თუ ადრე იქნა მიღებული) მოქმედების ფარგლებში მოქცეული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებისა და საკონტრაქტო უფლებებისგან მიღებული შემოსავლები, არ ხდება ფასს 15-ის მოქმედების ფარგლებში და მათი აღრიცხვა ხდება შესაბამისი სტანდარტების მიხედვით.

ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ. ფასს 15-ის პრინციპები შემოსავლების შეფასებისა და აღიარების უფრო სისტემატურ მიდგომას გვთავაზობს.

შემოსავლების ახალი სტანდარტი ვრცელდება ყველა საწარმოზე და ჩაანაცვლებს ფასს-ის მიხედვით შემოსავლების აღიარების ყველა არსებულ წესს. სრული ან ნაწილობრივ შეცვლილი რეტროსპექტიული გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ფასს 15-ის გავლენას და აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის.

ფასს (IFRS) „გადავადების მარეგულირებელი ანგარიშები“

ფასს 14 არის ნებაყოფლობით გამოსაყენებელი სტანდარტი, რომელიც საწარმოს, რომლის საქმიანობაზეც ვრცელდება ტარიფების რეგულირება, საშუალებას აძლევს, გააგრძელოს არსებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მეტი წილის გამოყენება გადავადების მარეგულირებელი ანგარიშების ნაშთებისთვის, ფასს-ის პირველად გამოყენებისას. საწარმოებმა, რომლებიც გამოიყენებენ ფასს 14-ს, გადავადების მარეგულირებელი ანგარიშები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ცალკე მუხლად უნდა წარმოადგინონ და ასახონ ამ ანგარიშებზე არსებული ნაშთების მოძრაობა ცალკე მუხლად მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებებში. სტანდარტით სავალდებულოა საწარმოს ტარიფების რეგულირების ხასიათისა და მასთან დაკავშირებული რისკების, ასევე მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ტარიფების რეგულირების გავლენის გაცხადება. ფასს 14 ძალაში შედის 2016 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. რადგან ჯგუფი ანგარიშგებას არსებული ფასს-ის მიხედვით ამზადებს, ეს სტანდარტი მასზე არ ვრცელდება.

ცვლილებები ფასს (IFRS) 11-ში „ერთობლივი საქმიანობა: წილების შეძენის აღრიცხვა“

ფასს 11-ში შეტანილი ცვლილებები მოითხოვს ერთობლივი ოპერატორისგან, რომელიც აწარმოებს ერთობლივი ოპერაციის ფარგლებში შეძენილი წილების აღრიცხვას, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ეს ერთობლივი ოპერაცია წარმოადგენს ბიზნეს აქტივობას, გამოიყენოს ფასს 3-ის შესაბამისი პრინციპები, განკუთვნილი საწარმოთა გაერთიანების ბუღალტრული აღრიცხვისთვის. ცვლილებები ასევე განმარტავს, რომ ერთობლივ საქმიანობაში წარსულში არსებული წილი არ ექვემდებარება გადაფასებას, იმავე ერთობლივი საქმიანობის ფარგლებში დამატებითი წილის შესყიდვისას, როდესაც ხდება ერთობლივი კონტროლის შენარჩუნება. ამასთანავე, ფასს 11-ს დაემატა გამოწვევები, რომლებიც ხაზს უსვამენ, რომ ეს ცვლილებები არ გამოიყენება, როდესაც მხარეები, რომლებიც ინაწილებენ ერთობლივ კონტროლს, მათ შორის ანგარიშგებელი ერთეული, ექვემდებარებიან ერთი და იმავე საბოლოო მკონტროლებელი მხარის საერთო კონტროლს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ცვლილებები ეხება როგორც პირველადი წილის შესყიდვას საერთო ოპერაციაში, ისე ნებისმიერი დამატებითი წილის შესყიდვას იმავე საერთო ოპერაციაში და გამოიყენება პერსპექტიულად, 2016 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება. ამ ცვლილებებს გავლენა არ ექნება ჯგუფზე.

ცვლილებები ბასს (IAS) 16-სა და ბასს (IAS) 38-ში: „ცვეთისა და ამორტიზაციის დარიცხვის მისაღები მეთოდების დაზუსტება“

ცვლილებები განმარტავს ბასს 16-ისა და ბასს 38-ის პრინციპს, რომ ამონაგები ასახავს ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც მიიღება ბიზნესსაქმიანობიდან (რისი ნაწილიც არის აქტივი) და არა იმ ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც მიიღება აქტივის გამოყენების შედეგად. შედეგად, შეუძლებელია შემოსავლების მეთოდის გამოყენება ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დასარიცხად და მისი გამოყენება შესაძლებელია მხოლოდ ძალიან იშვიათ შემთხვევებში არამატერიალურ აქტივებზე ამორტიზაციის დასარიცხად. ცვლილებები ძალაში შედის პერსპექტიულად, 2016 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. ეს ცვლილებები გავლენას არ იქონიებს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ჯგუფი არ იყენებს შემოსავლების მეთოდს თავის გრძელვადიან აქტივებზე ცვეთის დარიცხვისთვის.

ცვლილებები ბასს (IAS) 16-ში და ბასს (IAS) 41-ში „სოფლის მეურნეობა: სამრეწველო მცენარეები“

ცვლილებები მოქმედებს იმ ბიოლოგიური აქტივების ბუღალტრული აღრიცხვის წესზე, რომლებიც შეესაბამება „სამრეწველო მცენარის“ განმარტებას. ცვლილების თანახმად, ბიოლოგიური აქტივები, რომლებიც შეესაბამება „სამრეწველო მცენარის“ განმარტებას, აღარ დაექვემდებარება ბასს 41-ის მოქმედების ფარგლებს. ამის ნაცვლად, ისინი დაექვემდებარება „ბასს 16“-ს. პირველადი აღიარების შემდეგ, სამრეწველო მცენარეების შეფასება მოხდება ბასს 16-ის მიხედვით, დაგროვილი ღირებულებით (სიმწიფემდე), ღირებულების ან გადაფასების (სიმწიფის შემდეგ) მოდელის გამოყენებით. ცვლილებები ასევე მოითხოვს, რომ პროდუქტი, რომელიც იზრდება სამრეწველო მცენარეებზე, დარჩეს ბასს 41-ის მოქმედების ფარგლებში და შეფასდეს გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულებით. სამრეწველო მცენარეებთან დაკავშირებული სამთავრობო გრანტებისთვის, გამოყენებული უნდა იქნეს ბასს 20 „სამთავრობო გრანტების ბუღალტრული აღრიცხვა და სახელმწიფო დახმარების განმარტებითი შენიშვნები“. ცვლილებები რეტროსპექტიულად (უკუქცევითი ძალით) შედის ძალაში 2016 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება. ეს ცვლილებები გავლენას არ იქონიებს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ჯგუფი ფლობს სამრეწველო მცენარეებს.

ცვლილებები ბასს (IAS) 27-ში „კაპიტალ-მეთოდი ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში“

ცვლილებები საწარმოებს საშუალებას მისცემს, გამოიყენონ კაპიტალ-მეთოდი, რათა ბუღალტრულად აღრიცხონ შვილობილ, ერთობლივ და მეკავშირე საწარმოებში ჩადებული ინვესტიციები, თავიანთ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებში. საწარმოებმა, რომლებიც უკვე იყენებენ ფასს-ს და სურთ, რომ გადავიდნენ კაპიტალ-მეთოდზე, ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, უნდა შეიტანონ ეს ცვლილება რეტროსპექტიულად (უკუქცევითი ძალით). საწარმოებს, რომლებიც პირველად იყენებენ ფასს-ს და სურთ, რომ გადავიდნენ კაპიტალ-მეთოდზე, ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ამ მეთოდის გამოყენება მოეთხოვებათ ფასს-ზე გადასვლის თარიღიდან. ცვლილებები ძალაში შედის 2016 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება. ეს ცვლილებები არ იქონიებს გავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ცვლილებები ფასს (IFRS) 10-სა და ბასს (IAS) 28-ში „აქტივების გაყიდვა ან კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის“

ცვლილება ეხება ფასს 10-ის და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის არსებულ აღიარებულ შეუსაბამობას მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოსთვის გადაცემულ შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვასთან მიმართებით. აღნიშნული ცვლილებების თანახმად, ინვესტორი აღიარებს მოგებას ან ზარალს აქტივების გაყიდვასთან ან დაბანდობასთან დაკავშირებით, რაც, ფასს 3-ის თანახმად, წარმოადგენს ბიზნესს ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის. ცვლილებების გამოყენება დასაშვებია პერსპექტიულად, 2016 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც.

ცვლილებები ბასს 1-ში „ინფორმაციის გახსნის ინიციატივა“

ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენა“ ცვლილებები ბასს 1-ის არსებულ მოთხოვნებს განმარტავს და არ შეაქვს მასში მნიშვნელოვანი ცვლილებები. ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ ბასს 1-ის არსებითობის მოთხოვნებს;
- ▶ რომ გარკვეული მუხლები მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში (ანგარიშგებებში) და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში შეიძლება ცალ-ცალკე იყოს წარმოდგენილი;
- ▶ რომ საწარმოებს შეუძლიათ თვითონ გადაწყვიტონ, რა თანმიმდევრობით წარმოადგენენ ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებით შენიშვნებს;
- ▶ რომ მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი, რომელიც აღირიცხება კაპიტალის მეთოდის გამოყენებით, აგრეგირებული სახით, ერთ მუხლში იყოს წარმოდგენილი, და იმ მუხლებს შორის გადანაწილდეს, რომლებიც შემდგომ რეკლასიფიცირდება ან არ რეკლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში.

გარდა ამისა, ცვლილებები განმარტავს მოთხოვნებს, როდესაც წარმოდგენილია დამატებითი ქვეჯამები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მოგება-ზარალისა და სხვა სრულ შემოსავლის ანგარიშგებაში (ანგარიშგებებში). ცვლილებები ძალაში შედის 2016 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება. ამ ცვლილებებს სავარაუდოდ გავლენა არ ექნება ჯგუფზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ცვლილებები ფასს 10-ში, ფასს 12-სა და ბასს 28-ში „საინვესტიციო საწარმოები: კონსოლიდირებიდან გამონაკლისის დაშვება“

ეს ცვლილებები ეხება იმ საკითხებს, რომლებიც წამოიჭრა ფასს 10-ის მიხედვით საინვესტიციო საწარმოებისთვის გამონაკლისის დაშვებასთან დაკავშირებით. ფასს 10-ში შესული ცვლილებები განმარტავს, რომ გამონაკლისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის წესიდან ვრცელდება ისეთ მშობელ კომპანიაზე, რომელიც არის საინვესტიციო საწარმოს შვილობილი კომპანია მაშინ, როცა საინვესტიციო საწარმო თავის ყველა შვილობილ კომპანიას სამართლიანი ღირებულებით აფასებს. ამასთან, ფასს 10-ში შესული ცვლილებები განმარტავს, რომ მხოლოდ იმ საინვესტიციო საწარმოს შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირება უნდა მოხდეს, რომელიც თვითონ არ არის საინვესტიციო საწარმო და უწევს მხარდაჭერის მომსახურებას საინვესტიციო საწარმოს. საინვესტიციო საწარმოს ყველა დანარჩენი შვილობილი კომპანია სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. ბასს 28-ში შესული ცვლილებები ინვესტორს საშუალებას აძლევს, კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებისას შეინარჩუნოს სამართლიანი ღირებულებით შეფასება, რომელიც გამოიყენა საინვესტიციო საწარმოს მეკავშირე ან ერთობლივმა საწარმომ შვილობილ კომპანიებში თავისი წილების მიმართ. ეს ცვლილებები რეტროსპექტულად (უკუქცევითი ძალით) გამოიყენება და ძალაში შედის 2016 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. ამ ცვლილებებს სავარაუდოდ გავლენა არ ექნება ჯგუფზე.

ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2012-2014 წ.წ. ციკლი

ეს გაუმჯობესებები ძალაში შედის 2016 წლის 1 იანვრიდან და, სავარაუდოდ, არ მოახდენს მნიშვნელოვან გავლენას ჯგუფზე. მათ შორისაა:

ფასს (IFRS) 5 „გასაყიდად არსებული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები“ – გასხვისების მეთოდების ცვლილებები

აქტივების (ან მათი ჯგუფების) გასხვისება ძირითადად ხდება მათი გაყიდვით, ან მფლობელებისთვის განაწილებით. ფასს 5-ის ცვლილებები განმარტავს, რომ გასხვისების ერთი მეთოდიდან მეორეზე გადასვლა, არ უნდა იქნეს მიჩნეული გასხვისების ახალ გეგმად, არამედ უნდა ჩაითვალოს არსებული გეგმის გაგრძელებად. მაშასადამე, ფასს 5-ის მოთხოვნების გამოყენება ხდება უწყვეტად. ცვლილება ასევე განმარტავს, რომ გასხვისების მეთოდის შეცვლა არ ცვლის კლასიფიცირების თარიღს. ცვლილება გამიზნულია სამომავლოდ და უნდა იქნეს გამოყენებული მეთოდების ცვლილებებისთვის, რომლებიც განხორციელდება 2016 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ საანგარიშო პერიოდში. სტანდარტის წინასწარი გამოყენება და დანერგვა ნებადართულია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 7: „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ – მომსახურების კონტრაქტები

ფასს 7 საწარმოებისგან მოითხოვს განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას გადაცემულ აქტივში ნებისმიერი მონაწილეობის შენარჩუნების შესახებ, რომელიც სრულად არის ჩამოწერილი ბალანსიდან. მმართველ საბჭოს მიმართეს, რათა დაეზუსტებინა წარმოდგენა თუ არა მომსახურების კონტრაქტები „მონაწილეობის შენარჩუნებას“, მომავალში განმარტებითი შენიშვნების საჭიროების განსაზღვრის მიზნით. ცვლილება განმარტავს, რომ მომსახურების კონტრაქტი, რომელიც შეიცავს გასამრჯელოს, შეიძლება წარმოდგენდეს ფინანსურ აქტივში მონაწილეობის შენარჩუნებას. საწარმომ უნდა შეაფასოს გასამრჯელოს და კონტრაქტის ხასიათი „მონაწილეობის შენარჩუნების“ სახელმძღვანელო პრინციპების მიხედვით, რომლებიც მოცემულია ფასს 7.830 და ფასს 7.42გ მუხლებში, რათა დაადგინოს, აუცილებელია თუ არა განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენა. ცვლილებები ძალაში შედის 2016 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული საანგარიშო პერიოდებისთვის. სტანდარტის წინასწარი გამოყენება და დანერგვა ნებადართულია. ცვლილების გამოყენებისას, მომსახურების კონტრაქტების შეფასება, „მონაწილეობის შენარჩუნების“ დადგენის მიზნით, უნდა მოხდეს უკუქცევითი ძალის პრინციპის გათვალისწინებით. ამის მიუხედავად, განმარტებითი შენიშვნები არ არის სავალდებულო ნებისმიერი პერიოდისთვის, რომელიც წინ უსწრებს ცვლილებების პირველად გამოყენების წლიურ პერიოდს.

ფასს (IFRS) 7 „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ – ურთიერთჩათვლის შესახებ განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნის გამოყენებადობა შემოკლებულ შუალედურ ფინანსურ ანგარიშებში

2011 წლის დეკემბერში ფასს 7-ში შევიდა ცვლილებები, რომლებიც მას დამატა ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთჩათვლის სახელმძღვანელო პრინციპები. თავში, რომელიც ეხება დამატების ძალაში შესვლის თარიღსა და ცვლილებაზე გადასვლას, წერია, რომ „ორგანიზაციამ ცვლილებების გამოყენება უნდა დაიწყოს 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშო პერიოდისთვის და მათი შუალედური პერიოდებისთვის. თუმცა, შუალედური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების სტანდარტი - ბასს (IAS) 34 ამ მოთხოვნას არ ასახავს და გაურკვეველია, აუცილებელია თუ არა ასეთი ინფორმაციის გაცხადება შემოკლებულ შუალედურ ფინანსურ ანგარიშებში.

ცვლილებამ ტექსტიდან ამოიღო ფრაზა „და მათი შუალედური პერიოდებისთვის“, რითაც ნათელი გახდა, რომ ფასს 7-ში მოცემული განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნების გამოყენება არ არის სავალდებულო შემოკლებულ შუალედურ ფინანსურ ანგარიშებში. ცვლილებები რეტროსპექტიულად (უკუქცევითი ძალით) შედის ძალაში, 2016 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული საანგარიშო პერიოდისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება.

ბასს (IAS) 19 „დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები“ – დისკონტირების განაკვეთთან დაკავშირებული რეგიონული ბაზრის საკითხი

ცვლილება განმარტავს, რომ მაღალი ხარისხის კორპორატიული ობლიგაციების ბაზრის სიღრმის შეფასება ხდება ვალუტის მიხედვით, რომელშიც არის ვალდებულება გამოხატული და არა იმ ქვეყნის მიხედვით, სადაც ვალდებულება მდებარეობს. როდესაც არ არსებობს მაღალი ხარისხის კორპორატიული ობლიგაციების ბაზრის სიღრმე ასეთ ვალუტაში, უნდა მოხდეს სახელმწიფო ობლიგაციების განაკვეთების გამოყენება. ცვლილებები ძალაში შედის 2016 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული საანგარიშო პერიოდებისთვის.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ბასს (IAS) 34 „შუალედური ფინანსური ანგარიშგება – ინფორმაციის გაცხადება შუალედური ფინანსური ანგარიშის დანარჩენ ნაწილში“

ცვლილება განმარტავს, რომ ინფორმაცია, რომლის გაცხადებაც აუცილებელია შუალედურ ანგარიშგებაში, უნდა გაცხადდეს ან პირდაპირ შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ან უნდა ჩაირთოს, ჯვარედინი მითითებების გზით, შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებასა და უფრო დიდ შუალედურ ანგარიშგებას შორის (მაგ. ხელმძღვანელობის კომენტარები ან რისკების ანგარიში). ხელმძღვანელობამ დააზუსტა, რომ შუალედურ ფინანსურ ანგარიშში მოცემული სხვა ინფორმაცია, იმავე პირობებით და იმავე დროს უნდა იყოს ხელმისაწვდომი მომხმარებლებისთვის, როგორც არის ხელმისაწვდომი შუალედური ფინანსური ანგარიშგებაში. თუ სხვა ინფორმაცია მომხმარებლებისთვის არ იქნება ხელმისაწვდომი ზემოხსენებული პირობებისა და ვადების დაცვით, შუალედური ფინანსური ანგარიშგება ჩაითვლება არასრულად. ცვლილებები რეტროსპექტიულად (უკუქცევითი ძალით) შედის ძალაში, 2016 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული საანგარიშო პერიოდისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთ შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს საბალანსო ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და წლის ბოლოს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ შემოსავალსა და ხარჯებზე. შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვა ხდება უწყვეტად. ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებასა და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც გარემოებათა გათვალისწინებით მიზანშეწონილად მიიჩნევა. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამგვარი შეფასებებისგან სხვადასხვა დაშვებებისა თუ პირობების მიხედვით. ქვემოთ მოცემულია შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისთვის.

სესხების გაუფასურების რეზერვი

ჯგუფი რეგულარულად ახდენს სესხების გაუფასურების შეფასებას. ჯგუფი ადგენს სესხების გაუფასურების ანარიცხებს, რათა აღიაროს სესხებისა და მისაღები ანგარიშების პორტფელის გაუფასურება. ჯგუფი სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გაუფასურების რეზერვის სააღრიცხვო შეფასებებს განიხილავს, როგორც შეფასების უზუსტობის ძირითად წყაროს, რადგან (i) ეს შეფასებები დამოკიდებულია პერიოდიდან პერიოდამდე მომხმარებელთა ცვლილებებზე, რადგან დაშვებები მომავალში ვალდებულებების შეუსრულებლობაზე და სესხებსა და მისაღები ანგარიშების გაუფასურების გამო მოსალოდნელი დანაკარგების შეფასება ეყრდნობა ბოლოდროინდელ გამოცდილებას, და (ii) ჯგუფის მოსალოდნელ და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობის გამო ჯგუფს მოუწევდა ანარიცხების შექმნა, რაც არსებითად იმოქმედებდა მისი სამომავლო პერიოდების კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჯგუფი თავისი შეხედულებით აფასებს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ოდენობას იმ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სირთულეები ექმნება და ანალოგიური მსესხებულების შესახებ ისტორიული მონაცემები ხელმისაწვდომი არ არის. სამომავლო ფულად ნაკადებში ცვლილებებს ჯგუფი აფასებს წარსული გამოცდილებისა და წარსულში კლიენტების ქცევის მიხედვით, ასევე არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიანიშნებს მსესხებულების კრედიტუნარიანობის გაუარესებაზე. საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივებისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაფუძნებულ შეფასებებსა და ანალოგიური სესხების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტურ საფუძველს. ჯგუფი სესხების ჯგუფის შესახებ არსებული ხელმისაწვდომი მონაცემების კორექტირებისათვის ეყრდნობა საკუთარ შეფასებებს, რათა ასახოს ის მიმდინარე მოვლენები, რომლებიც ისტორიულ მონაცემებში არ არის ასახული.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

სესხების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

უზრუნველყოფილი სესხებისა და მისაღები ანგარიშების ოდენობის განსაზღვრისას ჯგუფი ითვალისწინებს უზრუნველყოფის საგნის სამართლიან ღირებულებას. ხელმძღვანელობა რეგულარულად ამოწმებს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა სამართლიან ღირებულებას არსებული საბაზრო პირობების მიხედვით აკორექტირებს, რისთვისაც იგი გამოცდილების საფუძველზე მიღებულ გადაწყვეტილებებს ან დამოუკიდებელი ექსპერტის აზრს ეყრდნობა. საჭირო უზრუნველყოფის ოდენობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის განსაზღვრა ხდება არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური ვითარების საფუძველზე. ჯგუფს არ შეუძლია წინასწარ განსაზღვროს, რა ცვლილებები მოხდება საქართველოში და რა გავლენა ექნება ასეთ ცვლილებებს მომავალ პერიოდებში ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობაზე.

საინვესტიციო ქონების და შენობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

საინვესტიციო ქონება და შენობები სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის ის თანხა, რომლითაც შეფასების დღეს შეიძლება აქტივი გაიცვალოს საქმის მცოდნე და გარიგების მსურველ მხარეებს შორის „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“ შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის სტანდარტების შესაბამისად.

ჯგუფის შენობები სისტემატურად გადაფასდება. ბოლო გადაფასების თარიღი 2014 წლის 31 დეკემბერი იყო. იხილეთ მე-10 შენიშვნა.

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შემოსავლის მეთოდის გამოყენებით, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდზე დაყრდნობით. აღნიშნული ითვალისწინებს ნებისმიერი მიმდინარე იჯარის ხელშეკრულების და სხვა ხელშეკრულებების პირობებს და როდესაც ეს ხელმისაწვდომია, ისეთ მტკიცებულებებს, როგორებიცაა ანალოგიური ძირითადი საშუალებების იჯარის მიმდინარე საბაზრო ფასი, შესადარისი ადგილმდებარეობა და პირობები. გამოიყენება დისკონტირების განაკვეთები, რომლებიც ასახავს ფულადი ნაკადების მოცულობისა და პერიოდულობის გაურკვეველობის საბაზრო შეფასებებს. სამომავლო ფულადი ნაკადების დაშვებები მოიცავს მიწის იჯარასთან თუ შესყიდვასთან დაკავშირებით ფულადი სახსრების გადინების პროგნოზს.

ზემოაღნიშნული შეფასებები ექვემდებარება შემდგომ ცვლილებას ახალი გარიგებების შესახებ მიღებული ინფორმაციისა და ახალი საბაზრო მონაცემების საფუძველზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

გადასახადები

საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობა ხშირად იცვლება და სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობისა და ცვლილებების ინტერპრეტაცია შეიძლება შესაბამისმა ორგანოებმა ეჭვქვეშ დააყენონ. შემოწმებისას შეიძლება ადგილი ჰქონდეს დამატებით გადასახადებს, ჯარიმებს ან საურავებს. ფისკალური პერიოდები ეჭვმდებარება უფლებამოსილი ორგანოების მიერ საგადასახადო კუთხით შემოწმებას 6 წლის განმავლობაში, შემოწმების წლის ჩათვლით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მის მიერ შესაბამისი კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია ჯეროვანია და რომ ჯგუფის საგადასახადო სტატუსი უცვლელი დარჩება.

მართვის მიზნებისათვის ჯგუფი დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტებისა და მომსახურების მიხედვით:

საცალო საბანკო მომსახურება	ძირითადად მართავს ფიზიკური პირების დეპოზიტებს, გასცემს სამომხმარებლო სესხებს, ოვერდრაფტებს, საკრედიტო ბარათებს და უზრუნველყოფს ფულადი სახსრების გადარიცხვისა და ელექტრონული ბანკინგის მომსახურებას.
კორპორაციული და მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების მომსახურება	ძირითადად გასცემს სესხებსა და სხვა საკრედიტო პროდუქტებს კორპორაციულ და ინსტიტუციონალურ მომხმარებლებზე, ასევე მართავს მათ დეპოზიტებსა და მიმდინარე ანგარიშებს.
კერძო საბანკო მომსახურება	ძირითადად ეწევა მაღალშემოსავლიანი ფიზიკური პირების კერძო საბანკო და ქონების მართვის მომსახურებას.
კორპორაციული ცენტრი	ძირითადად ბანკის ყველა საოპერაციო სეგმენტს უწევს სახაზინო და ბექ-ოფისის მომსახურებას.
სხვა	სეგმენტები, რომლებიც ზემოთ მოყვანილ კლასიფიკაციაში არ მოხვდა, მოიცავს არასაბანკო ოპერაციებს.

ხელმძღვანელობა აკვირდება ბიზნეს ერთეულების საოპერაციო შედეგებს განცალკევებულად, რათა გადაწყვეტილება მიიღოს სახსრების განაწილებასა და შედეგების შეფასებაზე. სეგმენტის საქმიანობის შედეგი, რომელიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია განმარტებული, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოგება-ზარალისგან განსხვავებულად ფასდება. მოგების გადასახადის მართვა ხდება ჯგუფურ საფუძველზე და არ ნაწილდება საოპერაციო სეგმენტებზე.

ჯგუფი ოპერირებს გეოგრაფიულ ბაზარზე - საქართველოში. ვინაიდან ჯგუფის აქტივები განთავსებულია ერთ გეოგრაფიულ ერთეულში, ჯგუფის გარე შემოსავალი, მთლიანი აქტივები და კაპიტალის დანახარჯებიც ამავე ერთეულშია განთავსებული.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

2015	კორპორაციული და მცირე და საშუალო ზომის			კორპორაციული ცენტრი	სხვა	შესწორებები და გაქვითვები	სულ
	საგალო საბანკო მომსახურება	საწარმოების მომსახურება	კერძო საბანკო მომსახურება				
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	107,550	12,429	2,269	12,491	1	10	134,750
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	19,764	3,481	497	1,119	(44)	-	24,817
უცხოური ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	3,512	1,463	293	585	-	-	5,853
სხვა შემოსავალი	9,668	4,604	767	307	340	(299)	15,387
სულ შემოსავალი	140,494	21,977	3,826	14,502	297	(289)	180,807
სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯი	(30,906)	(1,436)	10	-	-	-	(32,332)
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	(43,504)	(8,817)	(582)	(5,878)	(41)	-	(58,822)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(11,331)	(2,461)	(164)	(2,463)	(136)	-	(16,555)
სხვა გაუფასურება და ანარიცხების შებრუნება/(დარიცხვა)	114	66	5	10	(18)	-	177
ზოგადი, ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(26,348)	(7,401)	(579)	(3,815)	(270)	258	(38,155)
შედეგები სეგმენტების მიხედვით	28,519	1,928	2,516	2,356	(168)	(31)	35,120
მოგების გადასახადის ხარჯი	-	-	-	-	-	-	(2,974)
წმინდა მოგება	-	-	-	-	-	-	32,146
სეგმენტის აქტივების ვალდებულებები	1,191,321	30,413	8,989	344,228	825	(2,030)	1,573,746
სეგმენტების მიხედვით	789,435	390,002	144,042	119,411	367	(361)	1,442,896
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ							
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	384	-	-	384
მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული ზარალის წილი	-	-	-	(75)	-	-	(75)

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

2014	<i>კორპორაციული და მცირე და საშუალო ზომის</i>				სხვა	შესწორებები და გაქვითვები	სულ
	<i>საცალო საბანკო მომსახურება</i>	<i>საწარმოების მომსახურება</i>	<i>კერძო საბანკო მომსახურება</i>	<i>კორპორაციული ცენტრი</i>			
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	82,421	11,685	1,713	11,074	1	8	106,902
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	19,251	3,390	484	1,090	(44)	–	24,171
უცხოური ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	4,263	1,776	355	711	–	–	7,105
სხვა შემოსავალი	6,462	3,077	514	205	344	(237)	10,365
სულ შემოსავალი	112,397	19,928	3,066	13,080	301	(229)	148,543
სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯი	(25,260)	(1,525)	26	–	–	1,502	(25,257)
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	(34,750)	(7,629)	(482)	(5,845)	(25)	–	(48,731)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(10,358)	(2,250)	(150)	(2,251)	(136)	–	(15,145)
სხვა გაუფასურება და რეზერვები	(991)	(571)	(40)	(86)	–	(1,502)	(3,190)
ზოგადი, ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(23,318)	(6,547)	(513)	(3,376)	(307)	324	(33,737)
შედეგები სეგმენტების მიხედვით	17,720	1,406	1,907	1,522	(167)	95	22,483
მოგების გადასახადის ხარჯი	–	–	–	–	–	–	(709)
წმინდა მოგება	–	–	–	–	–	–	21,774
სეგმენტის აქტივები	1,188,848	61,257	9,493	319,761	870	(1,872)	1,578,357
ვალდებულებები	409,223	862,511	61,844	120,113	345	(336)	1,453,700
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ							
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	–	–	–	401	–	–	401
მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული შემოსავლის წილი	–	–	–	25	–	–	25

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	140,590	139,491
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	333,098	126,535
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	28,652	66,372
90 დღემდე ვადიანი დეპოზიტი საკრედიტო დაწესებულებებში	–	147,600
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	502,340	479,998

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 13,299 ლარი (2014 წლის 31 დეკემბერი: 55,866 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებზე ეგთოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ ბანკებში, რომლებიც კონტრაგენტებად გამოდიან ჯგუფის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოკლევადიანი და ერთდღიანი დეპოზიტები არ იყო განთავსებული საქართველოს ეროვნულ ბანკში (2014 წლის 31 დეკემბერი: 147,600 ლარი).

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	53,894	44,608
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაზარი	4,608	6,338
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	58,502	50,946

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. კანონმდებლობის შესაბამისად ჯგუფს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება.

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 3,592 ლარი (2014 წლის 31 დეკემბერი: 2,795 ლარი) იყო განთავსებული ბანკთაშორის დეპოზიტებზე საერთაშორისო აღიარების მქონე ეგთოს ბანკებში, რომლებიც ძირითად კონტრაგენტებად გამოდიან ჯგუფის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. ასეთი ანაზრების წლიური საპროცენტო განაკვეთი 0.05%-დან 0.1%-მდეა.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით	366,410	429,830
სამომხმარებლო სესხები	156,957	134,430
მიკროსესხები	94,638	81,084
სალომბარდო სესხები	50,805	47,088
იპოთეკური სესხები	17,633	17,367
კორპორაციული და მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	12,017	29,963
კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	698,460	739,762
გამოკლებული - სესხების გაუფასურების რეზერვი	(57,344)	(47,652)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	641,116	692,110

რეგულარული შემოსავლის მქონე საცალო კლიენტებზე სესხები გაიცემა ისეთი პირობებისთვის, რომლებსაც საბანკო ანგარიშზე ხელფასის, სახელმწიფო პენსიის ან სოციალური დახმარების სახით რეგულარულად (როგორც წესი, ყოველთვიურად) ერიცხება გარკვეული თანხა.

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი შემდეგ კატეგორიებად იყოფა:

	<i>საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით</i>				<i>კორპორატიული და მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები</i>		<i>სულ</i>
	<i>სამომხმარებლო სესხები</i>	<i>მიკროსესხები</i>	<i>სალომბარდო სესხები</i>	<i>იპოთეკური სესხები</i>	<i>გაცემული სესხები</i>	<i>სულ</i>	
2015 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	20,328	19,692	1,808	434	267	5,123	47,652
დარიცხვა წლის განმავლობაში	11,590	14,112	2,007	3,032	155	1,436	32,332
აღდგენები	447	184	17	-	-	26	674
ჩამოწერილი თანხები	(12,391)	(6,271)	(284)	(2)	-	(4,366)	(23,314)
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	19,974	27,717	3,548	3,464	422	2,219	57,344
ინდივიდუალური გაუფასურება	-	-	-	3,464	-	1,427	4,891
კოლექტიური გაუფასურება	19,974	27,717	3,548	-	422	792	52,453
	19,974	27,717	3,548	3,464	422	2,219	57,344
გაუფასურებულად ინდივიდუალურად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	-	-	-	7,607	-	6,166	13,773

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გარძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

	<i>საგალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულა- რული შენატანებით</i>	<i>სამომხმ- არებლო სესხები</i>	<i>მიკრო- სესხები</i>	<i>სალომ- ბარდო სესხები</i>	<i>იპოთეკური სესხები</i>	<i>კორპორა- ტიული და მცირე და საშუალო საწარმო- ებზე გაცემული სესხები</i>	<i>სულ</i>
2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	14,026	8,007	418	–	255	4,116	26,822
დარიცხვა წლის განმავლობაში	9,383	12,143	1,615	434	155	1,527	25,257
აღდგენები	373	140	10	–	–	31	554
ჩამოწერილი თანხები	(3,454)	(598)	(235)	–	(143)	(551)	(4,981)
2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20,328	19,692	1,808	434	267	5,123	47,652
ინდივიდუალური გაუფასურება	–	–	–	434	–	3,649	4,083
კოლექტიური გაუფასურება	20,328	19,692	1,808	–	267	1,474	43,569
	20,328	19,692	1,808	434	267	5,123	47,652
გაუფასურებულად ინდივიდუალურად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	–	–	–	585	–	13,674	14,259

ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები

იმ სესხებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი, რომლებისთვისაც აღიარებულია ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვი, 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის 1,254 ლარს შეადგენდა (2014 წ.: 2,843 ლარი). შესაბამისი დანარიცხები აღიარებულ იქნა როგორც 2015, ისე 2014 წელს და აღრიცხულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე წმინდა გაუფასურების დანარიცხი.

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გარძელება)

სესხის უზრუნველყოფა (გაგრძელება)

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- ▶ იურიდიული პირების სესხებისთვის – უძრავი ქონების იპოთეკა, სასაქონლო მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება;
- ▶ ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა და ოქრო (სალომბარდო სესხებისთვის).

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

კლიენტებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 8,508 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 1.2%-ს (2014 წ.: 14,960 ლარი და 2.0%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 2,905 ლარის (2014 წ.: 2,834 ლარი) ოდენობით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები კლიენტების ტიპების მიხედვით:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ფიზიკური პირები	683,506	703,578
კერძო საწარმოები	14,954	36,184
კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთიანი	698,460	739,762
გამოკლებული - სესხების გაუფასურების რეზერვი	(57,344)	(47,652)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, ნეტო	641,116	692,110

სესხები საქართველოს ფარგლებში, ძირითადად შემდეგ დარგებზეა გაცემული:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ფიზიკური პირები	683,506	703,578
ვაჭრობა და მომსახურება	10,996	23,883
მშენებლობა	392	2,248
სხვა	3,566	10,053
კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთიანი	698,460	739,762
გამოკლებული - სესხების გაუფასურების რეზერვი	(57,344)	(47,652)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, ნეტო	641,116	692,110

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სესხები და მისაღები ანგარიშები მოიცავს შემდეგს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
სადეპოზიტო სერთიფიკატები სებ-ში	50,946	–
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	22,152	–
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	6,371	–
სესხები და მისაღები ანგარიშები	79,469	–

2015 წლის განმავლობაში ფასიანი ქაღალდების აქტიური ბაზრის არარსებობის გამო (სებ-ის სტატისტიკის მიხედვით), ჯგუფმა 2015 წელს შესყიდული ფასიანი ქაღალდები მიაკუთვნა ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებსა და მისაღებ ანგარიშებს ისე, რომ ამან გავლენა არ მოახდინა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე

დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	124,321	124,403
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	–	55,616
სადეპოზიტო სერთიფიკატები სებ-ში	–	16,887
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები	124,321	196,906

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 127,756 ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები გამოყენებული იქნა სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხის უზრუნველყოფისთვის (2-14 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: ნული). იხილეთ მე-14 შენიშვნა.

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების დინამიკა ასეთი იყო:

	<i>მიწა და შენობა- ნაგებობები</i>	<i>ავიჯი და მოწყობი- ლობები</i>	<i>კომპიუ- ტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა</i>	<i>სატრანს- პორტო საშუალე- ბები</i>	<i>საიჯარო გაუმჯო- ბესებები</i>	<i>სულ</i>
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2014 წ.	75,090	49,325	21,905	12,538	7,936	166,794
შემოსვლები	2,734	14,350	3,883	1,269	1,053	23,289
გასვლები	(36)	–	–	(24)	(293)	(353)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	77,788	63,675	25,788	13,783	8,696	189,730
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება						
31 დეკემბერი, 2014 წ.	560	21,459	14,300	8,627	3,051	47,997
ცვეთის დანარიცხი	1,642	5,544	3,267	2,082	828	13,363
გასვლები	(1)	–	–	(7)	(239)	(247)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	2,201	27,003	17,567	10,702	3,640	61,113
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2014 წ.	74,530	27,866	7,605	3,911	4,885	118,797
31 დეკემბერი, 2015 წ.	75,587	36,672	8,221	3,081	5,056	128,617

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

	<i>კომპიუტერული</i>					<i>სულ</i>
	<i>მიწა და შენობა-ნაგებობები</i>	<i>ავეჯი და მოწყობილობები</i>	<i>საოფისე აღჭურვილობა</i>	<i>სატრანსპორტო საშუალებები</i>	<i>საიჯარო გაუმჯობესებები</i>	
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2013 წ.	90,839	40,959	17,519	12,138	6,175	167,630
შემოსვლები	3,058	8,366	4,386	526	1,584	17,920
გასვლები	(162)	–	–	(126)	(14)	(302)
გადაფასება	(18,454)	–	–	–	–	(18,454)
რეკლასიფიკაცია	(191)	–	–	–	191	–
31 დეკემბერი, 2014 წ.	75,090	49,325	21,905	12,538	7,936	166,794
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება						
31 დეკემბერი, 2013 წ.	3,397	16,709	12,018	6,570	611	39,305
ცვეთის დანარიცხი	2,036	4,750	2,282	2,168	2370	13,606
გასვლები	(7)	–	–	(111)	(14)	(132)
გადაფასება	(4,782)	–	–	–	–	(4,782)
რეკლასიფიკაცია	(84)	–	–	–	84	–
31 დეკემბერი, 2014 წ.	560	21,459	14,300	8,627	3,051	47,997
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2013 წ.	87,442	24,250	5,501	5,568	5,564	128,325
31 დეკემბერი, 2014 წ.	74,530	27,866	7,605	3,911	4,885	118,797

ჯგუფის მიწა და შენობა-ნაგებობები სისტემატურად გადაფასდება. ბოლო გადაფასების თარიღი 2014 წლის 31 დეკემბერი იყო.

სრულად გაცვეთილი, მაგრამ ჯერ კიდევ ექსპლუატაციაში მყოფი ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება ასეთია:

	<i>კომპიუტერული</i>			<i>სულ</i>
	<i>ავეჯი და მოწყობილობები</i>	<i>საოფისე აღჭურვილობა</i>	<i>სატრანსპორტო საშუალებები</i>	
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება				
31 დეკემბერი, 2015 წ.	3,644	11,578	3,839	19,061
31 დეკემბერი, 2014 წ.	1,882	9,438	2,780	14,100

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ჯგუფის შენობები სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეს მიეკუთვნება. 2015 წელს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

შენობა-ნაგებობები თვითღირებულების მეთოდით რომ შეფასებულიყო, მათი საბალანსო ღირებულება იქნებოდა:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
თვითღირებულება	51,639	48,941
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება	(7,355)	(6,322)
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	44,284	42,619

11. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების, მათ შორის კომპიუტერული პროგრამებისა და ლიცენზიების დინამიკა ასეთია:

	<i>პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზიები</i>
თვითღირებულება	
31 დეკემბერი, 2014 წ.	17,655
შემოსვლები	12,180
31 დეკემბერი, 2015 წ.	29,835
დაგროვილი ამორტიზაცია	
31 დეკემბერი, 2014 წ.	6,386
ამორტიზაციის დანარიცხი	3,192
31 დეკემბერი, 2015 წ.	9,578
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
31 დეკემბერი, 2014 წ.	11,269
31 დეკემბერი, 2015 წ.	20,257

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

11. არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	<i>პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზიები</i>
თვითღირებულება	
31 დეკემბერი, 2013 წ.	14,507
შემოსვლები	3,148
31 დეკემბერი, 2014 წ.	17,655
დაგროვილი ამორტიზაცია	
31 დეკემბერი, 2013 წ.	4,847
ამორტიზაციის დანარიცხი	1,539
31 დეკემბერი, 2014 წ.	6,386
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
31 დეკემბერი, 2013 წ.	9,660
31 დეკემბერი, 2014 წ.	11,269

12. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი ასეთია:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მიმდინარე წლის გადასახადის ხარჯი	1,081	–
გადავადებული გადასახადის დანარიცხი – დროებითი სხვაობების წარმოშობა და აღდგენა	1,893	709
მოგების გადასახადის ხარჯი	2,974	709

საქართველოში იურიდიულმა პირებმა ინდივიდუალური საგადასახადო დეკლარაციები უნდა წარადგინონ. 2015 და 2014 წლებში მოგების გადასახადის განაკვეთი, გარდა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული მოგებისა, 15% იყო. სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებიდან და საქართველოს ეროვნული ბანკის დეპოზიტებიდან მიღებულ საპროცენტო შემოსავლებზე გადასახადის განაკვეთი 0%-ს შეადგენს.

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოყვანილი გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

12. გადასახადები (გაგრძელება)

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე	35,120	22,483
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	5,268	3,372
ცვლილება აუღიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივში სებ-ში 0%-ად განთავსებული სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებიდან და დეპოზიტებიდან მიღებული შემოსავლის საგადასახადო ეფექტი	–	(770)
საგადასახადო მიზნებისთვის გამოუქვითავი ხარჯები	(2,680)	(2,197)
	386	304
მოგების გადასახადის ხარჯი	2,974	709

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი დინამიკა შესაბამის წლებში შემდეგია:

	<i>დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შეტრუნება</i>			<i>დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შეტრუნება</i>	
	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
				<i>მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში</i>	<i>მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში</i>
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი					
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი	1,295	(770)	–	525	(525)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	4,649	(558)	–	4,091	(1,609)
ინვესტიციები აქტივებში	1,073	(798)	–	275	–
სხვა აქტივები	353	483	–	836	174
სხვა ვალდებულებები	475	149	–	624	148
მთლიანი გადავადებული საგადასახადო აქტივები	7,845	(1,494)	–	6,351	(1,812)
აუღიარებელი გადავადებული საგადასახადო აქტივი	(1,295)	770	–	(525)	525
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	6,550	(724)	–	5,826	(1,287)
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი					
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(13,864)	15	2,051	(11,798)	(606)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(13,864)	15	2,051	(11,798)	(606)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები/(ვალდებულებები)	(7,314)	(709)	2,051	(5,972)	(1,893)

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

12. გადასახადები (გაგრძელება)

2015 წლის განმავლობაში ბანკს არ გამოუყენებია მომდევნო პერიოდებზე გადატანილი 3,497 ლარის ოდენობის საგადასახადო ზარალი და გამოყენების შესაბამისმა საგადასახადო ეფექტმა 525 ლარი შეადგინა. 2014 წლის განმავლობაში ბანკმა გამოიყენა მომდევნო პერიოდებზე გადატანილი 5,133 ლარის ოდენობის საგადასახადო ზარალი და გამოყენების შესაბამისმა საგადასახადო ეფექტმა 770 ლარი შეადგინა. მომდევნო პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი გამოყენების ვადის ამოწურვის წლებითურთ წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

<i>ვადის ამოწურვის წელი</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
2015	–	3,497
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი მთლიანი საგადასახადო ზარალი	–	3,497
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი აულიარებელი საგადასახადო ზარალი	–	(3,497)
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი წმინდა საგადასახადო ზარალი	–	–

13. სხვა აქტივები, ავანსები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
საინვესტიციო ქონება	4,665	5,017
მოთხოვნები ფულადი გადარიცხვების სისტემის ოპერატორების მიმართ	3,855	2,622
განთავსებული საგარანტიო დეპოზიტები	2,119	1,647
დასაკუთრებული ქონება	1,443	1,252
გადახდილი გარანტიებიდან მისაღები ანგარიშები	899	1,276
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	550	1,097
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	342	401
დოკუმენტური ოპერაციებიდან მისაღები ანგარიშები	172	341
წარმოებული აქტივი	58	4,033
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	42	–
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	–	533
სხვა	5,874	4,999
	20,019	23,218
გამოკლებული - სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(5,130)	(4,070)
სხვა აქტივები	14,889	19,148

საინვესტიციო ქონება ძირითადად მოიცავს „ბ“ კლასის საოფისე ფართს ზუგდიდის საქმიან ნაწილში, რომლის საერთო საიჯარო ფართიც 1,848 კვ.მ.-ია და სასაწყობე შენობას თბილისის სამრეწველო უბანში, რომლის საერთო ფართიც 8,706 კვ.მ.-ს შეადგენს; ასევე თბილისის გარეთ მდებარე რამდენიმე შენობა-ნაგებობას. წლის დასასრულის შემდეგ, 2016 წლის თებერვალში სასაწყობე შენობა მესამე მხარეზე გასხვისდა (იხ. 26-ე შენიშვნა).

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

13. სხვა აქტივები, ავანსები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში. ბოლო გადაფასების თარიღი 2015 წლის 31 დეკემბერი იყო. შეფასება ჩაატარა აკრედიტებულმა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა, რომელსაც აქვს აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ასევე აქვს გამოცდილება შესაფასებელი საინვესტიციო ქონების ანალოგიური კატეგორიისა და ადგილმდებარეობის ქონების შეფასებაში. გამოყენებულია შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის მიერ რეკომენდებული შეფასების მოდელები და შეფასება შეესაბამება ფასს 13-ის პრინციპებს. დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ 23-ე შენიშვნა.

2015 წლის განმავლობაში ჯგუფმა მესამე მხარეზე გაასხვისა თავისი ერთ-ერთი საინვესტიციო ქონება. გაყიდვა განხორციელდა ქონების სამართლიანი ღირებულების ყველაზე ბოლოს გადაფასების საფუძველზე, რომელიც 414 ლარს შეადგენდა. სამართლიანი ღირებულების გადაფასების გარდა, საინვესტიციო ქონებაში სხვა მნიშვნელოვანი მოძრაობა არ ყოფილა.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეს მიეკუთვნება. 2015 წელს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

ფულადი გადარიცხვებიდან 3,855 ლარის (2014 წ.: 2,622 ლარის) ოდენობის მისაღები ანგარიშები წარმოადგენს საცალო კლიენტების მისამართით წინასწარ შესრულებულ ფულად გადარიცხვებს პერიოდის ბოლოსთვის, რაც შემდეგ რამდენიმე დღეში გადაიხადეს სისტემების ოპერატორებმა მომსახურების ხელშეკრულებების შესაბამისად.

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განთავსებული საგარანტიო დეპოზიტები ძირითადად წარმოადგენს დაგირავებულ სახსრებს „ვიზა ინკ.“-ში 825 ლარის, ხოლო „მასტერ ქარდ ინკ.“-ში 1,274 ლარის ოდენობით (2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: „ვიზა ინკ.“-ში 654 ლარი, „მასტერ ქარდ ინკ.“-ში 992 ლარი).

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად მათ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის, განაკვეთის ან ინდექსის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2015			2014		
	სამართლიანი ღირებულებები			სამართლიანი ღირებულება		
	პირობითი თანხა	აქტივების	ვალდე- ბულება	პირობითი თანხა	აქტივების	ვალდე- ბულება
სავალუტო ხელშეკრულებები ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივ ვალუტაში	1,800	58	-	56,076	4,033	-
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	1,800	58	-	56,076	4,033	-

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

13. სხვა აქტივები, ავანსები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი ფლობს შემდეგი სახის წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს:

ფორვარდული ხელშეკრულებები

ფორვარდული ხელშეკრულებები წარმოადგენს კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტის კონკრეტულ ფასად სამომავლო თარიღით ყიდვასთან ან გაყიდვასთან დაკავშირებულ ხელშეკრულებებს. ფორვარდული ხელშეკრულებებით ოპერაციები ხდება არასაბირჟო ბაზარზე.

ჯგუფის ფორვარდული ხელშეკრულებები სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე დონეს მიეკუთვნება. 2015 წელს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

ავანსები მოიცავს შემდეგს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
დაცვის მომსახურებისთვის გადახდილი ავანსი	963	2,145
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები	654	5,446
პროფესიული მომსახურებისთვის გადახდილი ავანსი	511	211
წინასწარ გადახდილი დაზღვევა	446	266
სხვა	1,661	1,115
სულ გადახდილი ავანსები	4,235	9,183

დაცვის მომსახურებისთვის გადახდილი ავანსები წარმოადგენს სსიპ „დაცვის პოლიციის დეპარტამენტისთვის“ წინასწარ გადახდილ თანხებს. 2012 წლის 30 მაისს ბანკმა ხელი მოაწერა მომსახურების ხუთწლიან ხელშეკრულებას დაცვის პოლიციის დეპარტამენტთან 63 თვის ვადით, 2017 წლის 1 სექტემბრამდე. ხელშეკრულების თანხა 5 მილიონ ლარს შეადგენს. ხელშეკრულების თანხამდ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტი ბანკის სათავო ოფისს, ფილიალებსა და სხვა სადისტრიბუციო ცენტრებს, ასევე ინკასაციის მანქანებს დაცვის მომსახურებას გაუწევს. ამ ხელშეკრულების საფუძველზე ბანკმა აღიარა 1,182 ლარის ოდენობის ხარჯი 2015 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის (2014 წ.: 1,152 ლარი).

31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
დარიცხული პრემია	6,261	4,319
დაუფარავი თანხები	1,516	3,341
სხვადასხვა კრედიტორები	1,238	1,385
სხვადასხვა პირობითი ვალდებულების, მათ შორის თავდებობებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ანარიცხები	482	1,661
საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა	346	233
სხვა	3,356	1,925
სხვა ვალდებულებები	13,199	12,864

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

13. სხვა აქტივები, ავანსები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფორვარდული ხელშეკრულებები (გაგრძელება)

გაუფასურების რეზერვის და ანარიცხების დინამიკა ასეთია:

	<i>სხვადასხვა პირობითი ვალდებულების, მათ შორის თავდებობისა და ნაკისრი ვალდებულებების</i>		
	<i>სხვა აქტივები</i>	<i>ანარიცხები</i>	<i>სულ</i>
31 დეკემბერი, 2014 წ.	4,070	1,661	5,731
დანარიცხი/(გაუქმება)	1,002	(1,179)	(177)
ჩამოწერა	(1)	–	(1)
აღდგენები	59	–	59
31 დეკემბერი, 2015 წ.	5,130	482	5,612

	<i>სხვადასხვა პირობითი ვალდებულების, მათ შორის თავდებობისა და ნაკისრი ვალდებულებების</i>		
	<i>სხვა აქტივები</i>	<i>ანარიცხები</i>	<i>სულ</i>
31 დეკემბერი, 2013 წ.	2,374	159	2,533
დანარიცხი/(გაუქმება)	1,688	1,502	3,190
ჩამოწერა	(2)	–	(2)
აღდგენები	10	–	10
31 დეკემბერი, 2014 წ.	4,070	1,661	5,731

მოთხოვნების, გარანტიების და ვალდებულებების ანარიცხები აღირიცხება სხვა ვალდებულებებში.

14. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
მიმდინარე ანგარიშები	2,959	5,105
ვადიანი ანაზრები და სესხები	115,956	932
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	118,915	6,037

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვადიანი ანაზრები და სესხები მოიცავდა სებ-ისგან მიღებულ 115,000 ლარის ოდენობის მოკლევადიან სესხს (2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: ნული). 127,756 ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე გარკვეული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები გამოყენებული იქნა ამ სესხის უზრუნველსაყოფად (მე-9 შენიშვნა).

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

15. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
მიმდინარე ანგარიშები	625,525	843,773
ვადიანი დეპოზიტები (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით)	618,498	569,208
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1,244,023	1,412,981
გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფა	1,258	2,713

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების მიმართ ვალდებულებები 178,069 ლარის (14.3%) ოდენობით მოდიოდა ათ უმსხვილეს მენაბრეზე (2014 წლის 31 დეკემბერი: 289,246 ლარი (20.5%)).

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს ანგარიშებს კლიენტების შემდეგ ტიპებთან:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ფიზიკური პირები	847,874	774,121
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	272,417	447,570
კერძო საწარმოები	123,732	191,290
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1,244,023	1,412,981

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე ეკონომიკის სექტორების მიხედვით:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ფიზიკური პირები	847,874	774,121
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	272,417	447,570
ვაჭრობა	26,859	26,369
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	11,885	25,269
ენერჯეტიკა	10,588	28,504
უმრავი ქონების მშენებლობა	1,883	4,962
სოფლის მეურნეობა	469	440
სამთო მრეწველობა	76	87
სხვა	71,972	105,659
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1,244,023	1,412,981

16. სუბორდინირებული ვალი

2014 წლის ნოემბერში ბანკმა დაიწყო არაუზრუნველყოფილი სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულებების გაყიდვა მაღალშემოსავლიან ფიზიკურ და იურიდიულ კლიენტებზე. სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულებების გამოშვების ძირითადი მიზანი იყო მეორადი კაპიტალის მოზიდვა ბანკის კაპიტალიზაციის მხარდასაჭერად.

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა 58,346 ლარის მიმდინარე სუბორდინირებული ვალი (2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 15,846 ლარი), საიდანაც, სებ-ის წესების თანახმად, 44,198 ლარის მიკუთვნება შეიძლებოდა მეორადი კაპიტალისთვის (2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 6,485 ლარი).

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

17. საკუთარი კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ნებადართული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 7,500,000,000 ჰვეულბრივი აქციისგან, რომელთაგან 5,502,254,354 გამოშვებული იყო და 5,386,315,867 ჰვეულბრივი აქცია სრულად იყო განადგებული და 971,234,382 აქცია წარმოადგენს გამოსყიდულ აქციებს (2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 7,500,000,000 ჰვეულბრივი აქცია, რომელთაგან 5,502,254,354 გამოშვებული და 5,338,298,249 სრულად განადგებული იყო). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა 0.01 ლარი. გამოშვებული ჰვეულბრივი აქციების მთლიანი რაოდენობიდან 115,938,487 აქცია გადავადებული გადახდის პრინციპით არის მიყიდული Stichting Liberty ESOP-ისთვის და მიეკუთვნება თანამშრომელთა აქციებით კომპენსაციის პროგრამას (2014 წ.: 163,956,105).

მთლიანად განადგებული და გამოსყიდული ჰვეულბრივი და კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციების მოძრაობა აღწერილია ქვემოთ:

	<i>აქციების რაოდენობა</i>		<i>ნომინალური თანხა</i>		<i>სულ</i>
	<i>კონვერტი- რებადი პრივილე- გირებული</i>		<i>კონვერტი- რებადი პრივილე- გირებული</i>		
	<i>ჰვეულბრივი</i>	<i>ჰვეულბრივი</i>	<i>ჰვეულბრივი</i>	<i>ჰვეულბრივი</i>	
31 დეკემბერი, 2013 წ.	5,179,064	5,328,424,855	5,179	53,284	58,463
სააქციო კაპიტალის გაზრდა	960,000	9,873,394	960	99	1,059
31 დეკემბერი, 2014 წ.	6,139,064	5,338,298,249	6,139	53,383	59,522
სააქციო კაპიტალის გაზრდა	–	48,017,618	–	480	480
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა	–	(971,234,382)	–	(9,712)	(9,712)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	6,139,064	4,415,081,485	6,139	44,151	50,290

აქციონერებმა ჯგუფის სააქციო კაპიტალში შენატანი განახორციელეს ლარში და ისინი უფლებამოსილი არიან დივიდენდები და კაპიტალის ნებისმიერი განაწილება მიიღონ ლარში.

საწესდებო კაპიტალის გაზრდა წარმოადგენს ESOP-ის აქციებთან დაკავშირებული უფლების გამოყენებას. 2015 და 2014 წლების განმავლობაში ახალი ჰვეულბრივი აქციები არ გამოშვებულა და არ გაყიდულა.

2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ერთი ჰვეულბრივი აქციის საბალანსო ღირებულება შეადგენდა 0.028 ლარსა და 0.022 ლარს, შესაბამისად.

გამოსყიდული აქციები

2015 წლის 12 ნოემბერს ჯგუფმა დაიწყო ჰვეულბრივი აქციების გამოსყიდვა (შემდგომში „გამოსყიდვა“), რა დროსაც თითო ჰვეულბრივი აქციაში გადაიხდა 0.0179 ლარი, და ჰვეულბრივი აქციების მაქსიმალურმა რაოდენობამ შეადგინა 1,045,428,327 ლარი, ანუ გამოშვებული და მიმოქცევაში არსებული ჰვეულბრივი აქციების მთლიანი რაოდენობის 19.00%. გამოსყიდვა შემდეგი პირობების გათვალისწინებით მოხდა:

- ▶ 2015 წლის 30 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 20.13%-ს შეადგენდა, რაც ჯგუფის ისტორიაში ყველაზე მაღალი მაჩვენებელია. ეს მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად აღემატება 11.4%-იან მინიმალურ ზღვარს და საკმარისად აღემატება 18%-იან მიზნობრივ ზღვარს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

17. კაპიტალი (გაგრძელება)

გამოსყიდული აქციები (გაგრძელება)

- ▶ საქართველოში არსებული მაკროეკონომიკური მდგომარეობის გათვალისწინებით, ჯგუფის ზრდა 2016 წლის განმავლობაში საკმაოდ ნელი ტემპით იყო მოსალოდნელი, რომლის ხელშეწყობა შესაძლებელია ჯგუფის შიგნით გენერირებული დამატებითი კაპიტალის ხარჯზე და, შესაბამისად, ბანკს ჰქონდა გარკვეულწილად ჭარბი ოდენობის საზედამხედველო კაპიტალი.
- ▶ ბანკის ჩვეულებრივი აქციის ფასი საქართველოს საფონდო ბირჟაზე დაბალ ნიშნულზე იყო და შეადგენდა ბანკის ერთი აქციის ბოლო საბალანსო ღირებულების არაუმეტეს 50-60%-ს, ამასთან, აქციებს ძალიან დაბალი ლიკვიდურობა ჰქონდა.

გამოსყიდვის პერიოდი განისაზღვრა გამოცხადების თარიღიდან 90 კალენდარული დღით, 2016 წლის 10 თებერვლამდე; 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფმა გამოსყიდა და მთლიანად მოახდინა ანგარიშსწორება 971,234,382 ჩვეულებრივ აქციაზე (გამოშვებული და მიმოქცევაში არსებული აქციების მთლიანი რაოდენობის 17.65%) გამოსყიდვის შედეგები იხილეთ 26-ე შენიშვნაში.

გადახდილი საფასური და გარიგების დანახარჯები გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. გამოსყიდული აქციები ასახულია საშუალო შეწონილი ღირებულებით.

კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები

2012 წლის აგვისტოში ბანკმა გამოუშვა და საქართველოში საჯარო შეთავაზების მეშვეობით ფართო საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი გახდა 10,000,000 კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქცია, რომლებიც გამოსყიდვას არ ექვემდებარება. თითო პრივილეგირებული აქციის განთავსების მთლიანი ფასი იყო 1 ლარი (საჯარო შეთავაზების ნებადართული ოდენობა შემდეგ გაიზარდა 30,000,000 კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციაზე), რომელთაგან 6,139,064 იყო მიმოქცევაში და 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის სრულად განაღდებული (2014 წ.: 6,139,064). საჯარო შეთავაზების ვადა 2015 წლის 31 დეკემბერს ამოიწურა. კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები მუდმივია და მათი კონვერტირება, მფლობელის სურვილისამებრ, შეიძლება ბანკის ჩვეულებრივ აქციებად კონვერტაციის ფასით, რომელიც წარმოადგენს წინა კალენდარული წლის ბოლოსთვის ბანკის ფასს-ის შესაბამისად აუდიტის მიხედვით ჩვეულებრივი აქციების საბალანსო ღირებულების 1.05-ზე გამრავლებულ ოდენობას, მიმოქცევაში არსებულ ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე (გამოსყიდული აქციების გამოკლებით).

კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდების განაკვეთი წელიწადში 17%-ია, გადაიხდება ყოველწლიურად და ექვემდებარება აქციონერთა საერთო კრების მიერ დამტკიცებას ყოველ წელს. დივიდენდები არ არის კუმულაციური. კონვერტაციის ოფციონი თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის კაპიტალის კომპონენტის სახითაა კლასიფიცირებული.

დივიდენდის გადახდა დამოკიდებულია ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე და საქმიანობის შედეგზე და კაპიტალის ადეკვატურობის გონივრულ მოთხოვნებზე და შეიძლება, სხვა მიზეზებთან ერთად, შეიზღუდოს არსებული კანონმდებლობითა და ნორმატიული აქტებით, ასევე საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

17. კაპიტალი (გაგრძელება)

საბაზო/განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე

ჯგუფი წარმოადგენს მონაცემებს ერთ აქციაზე საბაზო და განზავებული შემოსავლის შესახებ თავისი ჩვეულებრივი აქციებისთვის. საბაზო შემოსავალი ერთ აქციაზე გამოითვლება ბანკის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელთა წმინდა მოგების ან ზარალის შეფარდებით პერიოდის განმავლობაში მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობის საშუალო შეწონილთან (გამოსყიდული აქციების გამოკლებით). განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე განისაზღვრება ჩვეულებრივი აქციების მფლობელების მოგების ან ზარალის და მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობის დაკორექტირებით, პოტენციური ჩვეულებრივი აქციების განზავების ეფექტის გათვალისწინებით (მაგრამ გამოსყიდული აქციების გათვალისწინების გარეშე), რომლებიც მოიცავს თანამშრომლებისთვის გაცემულ ოფციონებს და კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებს.

2015 წელს ბანკის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელთა კუთვნილმა წმინდა შემოსავალმა შეადგინა 32,146 ლარი (2014 წ.: 21,774 ლარი), ხოლო წლის განმავლობაში მიმოქცევაში მყოფი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა იყო 5,400,007,513 (2014 წ.: 5,502,254,354), შესაბამისად, შემოსავალი აქციაზე 2015 წელს შეადგენდა 0.00576 ლარს (2014 წ.: 0.00380 ლარი).

2015 წლის 31 დეკემბერს კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებს არ ჰქონდა განზავების ეფექტი, რადგან 0.029 ლარის კონვერტაციის ფასი აღემატებოდა აღნიშნული პერიოდის კოტირებულ საშუალო შეწონილ საბაზრო ფასს - 0.012 ლარს. ამრიგად, 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის პოტენციურ განზავებაში არ მონაწილეობდა 6,139,064 კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციის ჩვეულებრივ აქციაზე კონვერტაციის პოტენციური ეფექტი (2014 წლის 31 დეკემბრისთვის კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებს არ ჰქონდა განზავების ეფექტი, რადგან 0.023 ლარის კონვერტაციის ფასი აღემატებოდა აღნიშნული პერიოდის კოტირებულ საშუალო შეწონილ საბაზრო ფასს - 0.015 ლარს).

დივიდენდები

2015 წელს ბანკმა ჩვეულებრივ აქციებზე გადაიხადა დივიდენდები 8,000 ლარის ოდენობით (2014 წ.: ნული). 2015 წელს ბანკმა კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე გადაიხადა დივიდენდები 1,044 ლარის ოდენობით (2014 წ.: 880 ლარი).

სხვა რეზერვები

სხვა რეზერვების დინამიკა ასეთია:

	<i>ძირითადი</i>	<i>საშუალოების</i>
	<i>გადაფასების რეზერვი</i>	<i>სულ</i>
2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20,282	20,282
შენიშვნების გადაფასება	(13,380)	(13,380)
შენიშვნების გადაფასების საგადასახადო ეფექტი	2,051	2,051
გაყიდული აქტივის გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გათვალისწინებით	(75)	(75)
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	(423)	(423)
2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,455	8,455
გაყიდული აქტივის გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გათვალისწინებით	(4)	(4)
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	(169)	(169)
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,282	8,282

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

17. კაპიტალი (გაგრძელება)

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების გაზრდის და შემცირებების აღრიცხვისათვის, იმ პირობით, თუ ამგვარი შემცირება უკავშირდება კაპიტალში ადრე ასახული იმავე აქტივის ზრდას.

18. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

2015 წლის მაისსა და ოქტომბერში საკრედიტო სარეიტინგო სააგენტოებმა დაადასტურეს საქართველოს ქვეყნის რეიტინგი სტაბილური პერსპექტივით. ბოლო წლებში საქართველომ საფუძვლიანი სტრუქტურული რეფორმები გაატარა. 2015 წელს ბიზნესის წარმოების სიმარტივის მიხედვით ქვეყანა მსოფლიო ბანკის რეიტინგში 24-ე ადგილზე, ხოლო, ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსის მიხედვით, 22-ე ადგილზე გავიდა. მიუხედავად ამისა, საქართველო კვლავაც მცირე ზომის ღია ეკონომიკის მქონე ქვეყანაა და მასზე გავლენას ახდენს გარე ტენდენციები და ზეწოლა. ძირითადი რეგიონული სავაჭრო პარტნიორების ეკონომიკის დადმასვლა და/ან ზრდის ტემპის ვარდნამ (რისი მთავარი მიზეზიც ნავთობის, გაზის და სხვა სასაქონლო ფასების მკვეთრი ვარდნა იყო) წლიდან წლამდე ექსპორტისა და შემომავალი ფულადი გადარიცხვების შემცირება გამოიწვია საქართველოში. 2015 წელს ეროვნული ვალუტა აშშ დოლართან მიმართებაში 28.5%-ით გაუფასურდა, რეალური მშპ 2.6%-ს გაუტოლდა; შედარებისთვის, 2012, 2013 და 2014 წლებში ამავე მაჩვენებელმა 6.4%, 3.3% და 4.6% შეადგინა.

2014 და 2015 წლებში საბიუჯეტო დეფიციტი, წინასწარი შეფასებით, მშპ-ის 3.2%-სა და 3.8%-ს შეადგენდა, შესაბამისად. სათანადო ფისკალური და საკრედიტო-ფულადი ზომების ურთიერთქმედებისა და საბანკო სექტორის გონივრული ზედამხედველობის შედეგად ფინანსურმა სექტორმა და საკრედიტო რისკებმა დადებითი დინამიკა შეინარჩუნა, რის შედეგადაც უპროცენტო (სავალუტო კურსის ეფექტის მიხედვით დაკორექტირებული) საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა და, ამავდროულად, უმოქმედო სესხები (ანუ 90 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული სესხები) შედარებით დაბალ დონეზე შენარჩუნდა (5%-ზე ნაკლები) მთლიანი საბანკო სექტორისთვის. ამის მიუხედავად, საბანკო სექტორი მაინც შედარებით დოლარიზებული რჩება, რადგან სექტორის სასესხო პორტფელების 60% აშშ დოლარშია გამოხატული (ერთადერთი გამონაკლისია ბანკის საკრედიტო პორტფელი, 3%-ით). ამან შეიძლება მომავალში ზომიერი ზეწოლა მოახდინოს აქტივების ხარისხზე, რაც ბალანსდება საბანკო სექტორის ბაზელის კაპიტალის ადეკვატურობის მკაცრი კოეფიციენტებით.

პერიოდის ინფლაციის საშუალო მაჩვენებელი, რომელიც 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 3.1% იყო, შეიცვალა და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 4.0% შეადგინა. სახელმწიფო ვალი 2015 წლის 31 დეკემბრისა და 2014 წლის 31 დეკემბრისთვის, შესაბამისად, მშპ-ის 39.4%-სა და 33.2%-ს გაუტოლდა. სახელმწიფო და სებ-ი საკმარის ლიკვიდურობას ინარჩუნებენ სებ-ში სახელმწიფო ფულადი დეპოზიტებისა და სებ-ის საერთაშორისო რეზერვების სახით (ლიკვიდური აქტივები/მშპ 2.4%-სა და 3.6%-ს უდრიდა, შესაბამისად, 2015 წლის 31 დეკემბრისა და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით). 2016 წელს რეგიონული ზრდა უმჯობესდება, სასაქონლო ფასების სტაბილურობისა და ოდნავ ზრდის პარალელურად.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ბანკი მზად არის, გაუძლოს ზეწოლას, რადგან მისი მთლიანი სესხების 96% და კლიენტების მიმართ ვალდებულებების 71% ეროვნულ ვალუტაშია გამოხატული. ამ პოზიციას განამტკიცებს კარგად დივერსიფიცირებული საცალო სესხების პორტფელი, დაფინანსების დაბალი კონცენტრაცია და შედარებით სტაბილური ლიკვიდურობის ბუფერი. აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის ვარდნის მიუხედავად, საცალო ანაბრებისა და სადეპოზიტო სერტიფიკატების კონვერტაცია უცხოურ ვალუტაში 2015 წელს შეზღუდული იყო. ამასთან, ბანკის რეფინანსირების რისკი, როგორც წესი, დაბალია ფიქსირებული განაკვეთის მქონე საცალო ვადიანი ანაბრებისა და სადეპოზიტო სერტიფიკატების მნიშვნელოვანი წილის გამო.

იურიდიული საკითხები

საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას, ჯგუფის წინააღმდეგ შესაძლოა აღიძრას სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

ჯგუფის პირობითი ვალდებულებები შემდეგია:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
საკრედიტო ვალდებულებები		
გარანტიები	1,438	4,620
გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები	29,094	39,033
	30,532	43,653
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან		
არაუგვიანეს 1 წლისა	7,079	4,701
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუგვიანეს 5 წლისა	20,360	12,907
5 წელზე გვიან	9,940	6,309
	37,379	23,917
პირობითი ვალდებულებები კაპიტალური დანახარჯებიდან	213	645
გამოკლებული - ანარიცხები	(22)	(1,661)
პირობითი ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოკეთვამდე)	68,102	66,554
გამოკლებული - გამოშვებული გარანტიების და აკრედიტივების უზრუნველსაყოფად ფლობილი ნაღდი ფული	(1,258)	(2,713)
პირობითი ვალდებულებები	66,844	63,841

2015 და 2014 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს ჰქონდა ბანკების კომპლექსური დაზღვევა, დირექტორებისა და თანამშრომლების პასუხისმგებლობის, ასევე ქონებისა და ავტოტრანსპორტის დაზღვევა.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

იურიდიული საკითხები (გაგრძელება)

დავები

2008 წლის დეკემბერში ბანკის მაშინდელმა აქციონერებმა ირინა ჯინჭარაძემ, ელენა კოვალენკომ, გიორგი გოგუაძემ, თამარ მარშანიამ, გაიოზ მარშანიამ, ანა გერბიაკმა (ქალიშვილობის გვარი - აგურევა) და სტარკ როუდ რისორს ლიმიტედმა ბანკის 1,403,223,900 ჩვეულებრივი აქცია (რაც მაშინ წარმოადგენდა ბანკის 89.24%-იან სააქციო წილს) მიყიდეს შპს „ევროოილს“ 2008 წლის 29 დეკემბრით დათარიღებული წილის ნასყიდობის ხელშეკრულებით (2008 წლის 29 დეკემბრის შეცვლილი ვერსია) (შემდგომში „წილის ნასყიდობის ხელშეკრულება“). წილის სანაცვლოდ აქციონერების მიერ მიღებული ფულადი და არაფულადი კომპენსაცია შეადგენდა 36,478 ლარს, რაც 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2.76-ჯერ მეტი იყო ფასს-ის მიხედვით აღდიტირებული ბანკის კაპიტალის საბალანსო ღირებულებაზე. 2009 წლის სექტემბერში შპს „ევროოილმა“ ბანკის 1,434,047,026 ჩვეულებრივი აქცია (რაც იმ დროისთვის წარმოადგენდა ბანკის 91.22%-იან სააქციო წილს) მიყიდა შპს „ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიას“.

2013 წლის 31 ოქტომბერს ბანკის რამდენიმე ყოფილმა აქციონერმა - ირინა ჯინჭარაძემ, ელენა კოვალენკომ და თამარ მარშანიამ (შემდგომში „თავდაპირველი მოსარჩელები“) თბილისის საქალაქო სასამართლოში სარჩელი შეიტანეს მოპასუხეების - შპს „ევროოილს“, ბანკის, შპს „ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიას“, სს „ლიბერთი კაპიტალსა“ და „ლიბერთი ინვესტმენტს ჰოლდინგ ბი.ვი-ს“ წინააღმდეგ (შემდგომში „მოპასუხეები“). თავდაპირველი მოსარჩელები ამტკიცებდნენ, რომ მათ დააძალეს შესაბამისი აქციების მიყიდვა შპს „ევროოილსთვის“ და რომ მოპასუხეები ურთიერთდაკავშირებული იყვნენ და/ან შეთანხმებით მოქმედებდნენ, და მოითხოვდნენ წილის ნასყიდობის ხელშეკრულების ნაწილობრივ გაუქმებას. თავდაპირველ მოსარჩელებს ბანკის 801,454,200 აქცია ჰქონდათ გაყიდული 23,782 ლარის საერთო ღირებულებით. თავდაპირველი მოსარჩელები მოითხოვდნენ ბანკში შპს „ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიას“ კუთვნილი ჩვეულებრივი აქციების 51%-იანი წილისა და სს „ლიბერთი ბანკის“ კუთვნილი უძრავი ქონების ცხრა ობიექტის დაყადაღებას სასამართლო ბრძანების საფუძველზე. 2013 წლის 1 ნოემბერს თბილისის საქალაქო სასამართლომ ნაწილობრივ დააკმაყოფილა თავდაპირველი მოსარჩელების მოთხოვნა და დააყადაღა ბანკის მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების 50.97%-იანი წილი, რომელიც შპს „ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიას“ საკუთრებაში იყო.

2013 წლის 21 ნოემბერს ერთ-ერთმა ყოფილმა აქციონერმა ანა გერბიაკმა (თავდაპირველი მოსარჩელები და ანა გერბიაკი შემდგომში ერთობლივად მოიხსენიებიან, როგორც „ყოფილი აქციონერები“) სარჩელი შეიტანეს თბილისის საქალაქო სასამართლოში იმავე მოპასუხეების წინააღმდეგ და მოითხოვეს წილის ნასყიდობის ხელშეკრულების გაუქმება, რომლის საფუძველზეც მან ბანკის 113,373,100 ჩვეულებრივი აქცია (რაც იმ დროისთვის ბანკის სააქციო კაპიტალის 7.21%-ს წარმოადგენდა) მიჰყიდა შპს „ევროოილს“. ანა გერბიაკმა მოითხოვა სასამართლოს ბრძანების საფუძველზე ბანკის ჩვეულებრივი აქციების 7.21%-იანი წილის დაყადაღება, რომლის მფლობელიც შპს „ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიას“ იყო. 2013 წლის 25 ნოემბერს თბილისის საქალაქო სასამართლომ ნაწილობრივ დააკმაყოფილა ანა გერბიაკის მოთხოვნა და დააყადაღა ბანკის ჩვეულებრივი აქციების 7.21%-იანი წილი, რომელიც შპს „ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიას“ საკუთრებაში იყო. ამის შედეგად, თბილისის საქალაქო სასამართლომ შპს „ლიბერთი ჰოლდინგ ჯორჯიას“ საკუთრებაში არსებული ბანკის 3,201,321,628 ჩვეულებრივი აქცია, რაც ფასს-ის მიხედვით სააქციო კაპიტალის საბალანსო ღირებულების 68,956 ლარის ეკვივალენტურია 2014 წლის 31 დეკემბრისთვის (2013 წლის 31 დეკემბრისთვის 63,377 ლარი), და დღეისათვის ბანკის სააქციო კაპიტალის 58.18%-იან წილს წარმოადგენს, დააყადაღა სასამართლო დავის დასრულებამდე. 2009-2014 წლებში ბანკის სააქციო კაპიტალი 109,294 ლარით გაიზარდა 52,157 ლარის კუმულაციური წმინდა შემოსავლისა და ახალი ჩვეულებრივი აქციების გამოშვების შედეგად, რომლებიც ზოგიერთმა მოპასუხე მხარემ და ასევე უმცირესი წილის მფლობელებმა შეისყიდეს 69,974 ლარის საერთო ღირებულებით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

იურიდიული საკითხები (გაგრძელება)

ამრიგად, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ სასამართლოს გადაწყვეტილება არ არის სამართლიანი, რადგან მიუხედავად იმისა, რომ დავის საგანია 8,606 ლარის მაშინდელი საბალანსო ღირებულების 914,827,300 ჩვეულებრივი აქციის გაყიდვა, დაყადაღებულია 68,956 ლარის საბალანსო ღირებულების 3,201,321,628 ჩვეულებრივი აქცია (2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით).

თბილისის საქალაქო სასამართლომ ამის შემდეგ გააერთიანა თავდაპირველი მოსარჩელების და ანა გერბიაკის მიერ აღძრული სარჩელები და ამჟამად სამართალწარმოება ერთ საქმეზე მიმდინარეობს.

მოპასუხეებმა წარმატებით გაასაჩივრეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება ყოფილი აქციონერების მიერ აღძრულ საქმეზე და 2014 წლის მარტში თბილისის საქალაქო სასამართლომ გააუქმა თავისი გადაწყვეტილება ბანკის ჩვეულებრივი აქციების დაყადაღების თაობაზე. ყოფილი აქციონერების საპასუხო აპელაციის შემდეგ, 2014 წლის ივლისში თბილისის სააპელაციო სასამართლომ აქციებზე ყადაღა დატოვა და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს.

თბილისის საქალაქო სასამართლომ ხელახლა განიხილა ყადაღის საკითხი და ამჯერადაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა მოპასუხეების მოთხოვნები 2014 წლის 28 ნოემბრის გადაწყვეტილებით, მასზედ, რომ ყოფილმა აქციონერებმა უნდა განათავსონ 1,983 აშშ დოლარის ოდენობის თანხა ესქრო ანგარიშზე სასამართლო გადაწყვეტილების თარიღიდან შვიდ კალენდარულ დღეში. თავდაპირველმა მოსარჩელებმა ვერ შეძლეს მოთხოვნილი თანხის წარმოდგენა და 2014 წლის 12 დეკემბერს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ბრძანებით ჩვეულებრივ აქციებზე ყადაღა მოიხსნა. 2014 წლის 19 დეკემბერს ყოფილმა აქციონერებმა გაასაჩივრეს ეს გადაწყვეტილება და 2015 წლის 20 მარტს თბილისის სააპელაციო სასამართლო განჩინებით საქმე ხელახლა განსახილველად და საქმეზე გარკვეული ფაქტობრივი გარემოებების დასადგენად თბილისის საქალაქო სასამართლოს დაუბრუნდა. ბანკის 3,201,321,628 ჩვეულებრივი აქცია კვლავაც დაყადაღებულია.

ყველა ზემოაღნიშნული საპროცესო ნაბიჯი ეხებოდა ჩვეულებრივ აქციებზე ყადაღის დროებით მოხსნას. საქმის არსებითი განხილვა შედგა 2015 წლის ზაფხულსა და შემოდგომაზე, მაგრამ 2015 წლის 1 დეკემბერს საქმის განხილველი მოსამართლე დააწინაურეს და თბილისის სააპელაციო სასამართლოში გადაიყვანეს. ამის შემდეგ აქციონერთა შორის მიმდინარე დავა გადაეცა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სხვა მოსამართლეს და შემდეგი მოსმენის თარიღი ჯერ არ გამოცხადებულა.

ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ზემოაღნიშნული სარჩელი არასერიოზული და ოპორტუნისტული ხასიათისა და სრულიად დაუსაბუთებელია, შესაბამისად, მოელის, რომ იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლო მიუკერძოებელ გადაწყვეტილებას მიიღებს, დავა მოპასუხეების სასარგებლოდ უნდა დასრულდეს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

19. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან მოიცავდა შემდეგს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	8,296	7,502
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	6,055	6,174
ფულადი გადარიცხვები	5,440	6,113
საკასო ოპერაციები	3,444	2,928
კომუნალური გადახდებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი	1,801	1,237
გარანტიები და აკრედიტივები	64	393
სხვა	5,165	3,794
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	30,265	28,141
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(4,537)	(3,163)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(884)	(781)
საკასო ოპერაციები	(15)	(13)
გარანტიები და აკრედიტივები	(12)	(13)
საკომისიო ხარჯი	(5,448)	(3,970)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	24,817	24,171

20. სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავალი მოიცავს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
შემოსავალი კლიენტთა სესხების და ავანსების დაფარვის დაგვიანებასთან დაკავშირებული ჯარიმებიდან	13,331	7,807
შემოსავალი იჯარიდან	777	762
შემოსავალი აქტივების გაყიდვიდან	363	68
შემოსავალი სარეკლამო საქმიანობიდან	62	107
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	62	-
სხვა	792	1,621
სხვა შემოსავლები, სულ	15,387	10,365

21. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ხელფასები	45,264	40,195
ცვალეზადი ყოველთვიური პრემია	5,778	3,397
სამუშაოს შესრულებასთან დაკავშირებული პრემიალური თანხები	6,062	3,939
თანამშრომლებზე გაცემული კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები	1,718	1,200
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	58,822	48,731

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

21. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

	2015	2014
იჯარა და ქირა	7,592	5,854
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	5,252	2,703
საკომუნიკაციო მომსახურება	3,751	3,116
საოფისე აღჭურვილობა	3,375	3,295
მარკეტინგი და რეკლამა	2,912	3,159
კომუნალური ხარჯი	1,987	1,928
საოპერაციო გადასახადები	1,339	1,299
დაცვა-უსაფრთხოება	1,187	1,158
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	1,148	839
მგზავრობის ხარჯი	1,116	661
დაზღვევა	926	474
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	676	555
სხვა	3,120	3,836
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	34,381	28,877

22. რისკის მართვა

შესავალი

ჯგუფის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, რისკების ლიმიტებისა და კონტროლის სხვა მექანიზმების მეშვეობით. რისკის მართვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის რენტაბელურობისათვის და ჯგუფის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომყვანებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში. ჯგუფის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საბაზრო, საოპერაციო რისკები და სხვა არაფინანსური რისკები. ჯგუფის მიერ დანერგილი რისკის მართვის სისტემა საქმიანობის თითოეული მიმართულებისთვის თითოეული ტიპის რისკის დასაშვებ დონეს აწესებს და უზრუნველყოფას მის დაცვას.

რისკის მართვაზე პასუხისმგებელი პირების მოვალეობაა, უზრუნველყონ, რომ ჯგუფი აკმაყოფილებდეს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებულ პოლიტიკას რისკის დასაშვებ დონის შესახებ. მასთან შესაბამისობას უზრუნველყოფა ხდება რისკის დასაშვებ დონის მაჩვენებლების მუდმივი მეთვალყურეობითა და, გარემოებების შეცვლის შემთხვევაში, ამ პარამეტრების შეცვლის წინადადებების წამოყენებით. პოლიტიკა რისკის დასაშვებ დონის შესახებ აწესებს რისკის გამომწვევი მოვლენების დადგომისა და ლიმიტების დარღვევის ესკალაციის სცენარებს იმისათვის, რომ დროულად და ეფექტურად დაიწყოს და განახორციელოს რისკის შემცირებისკენ მიმართული წინასწარ განსაზღვრული ზომები. ჯგუფის ყოველდღიურ საქმიანობაში ეფექტურად ჩართვის მიზნით, რისკის დასაშვებ დონის შესახებ პოლიტიკის პარამეტრები უფრო დაწვრილებითი სახითაა წარმოდგენილი ბიზნეს ერთეულებისა და ოპერაციების დონეებზე. დირექტორთა საბჭოს აქტიური მონაწილეობით, რისკის მართვის ფუნქციები უზრუნველყოფს სათანადო კომუნიკაციას და სიცხადეს ყველა დონეზე, რისკის ამოცანებთან მიმართებაში, რისკის პროფილის მუდმივ მონიტორინგს და მისი შესაბამისობის შემოწმებას რისკის დასაშვებ დონის შესახებ პოლიტიკასთან, ასევე რისკების დროულად აღმოჩენასა და მათ შესამცირებლად ზომების შემუშავებას.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

რისკების მართვის სისტემა და სტრუქტურა

ჯგუფის რისკის მართვის სისტემის დანერგვასა და ზედამხედველობაზე საბოლოო პასუხისმგებლობა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება. სამეთვალყურეო საბჭოს დაფუძნებული აქვს კომიტეტები, რომლებსაც ევალებათ შესაბამის კონკრეტულ სფეროში ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკის შედგენა და კონტროლი.

ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკა შეიქმნა იმისთვის, რომ მოხდეს ჯგუფის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენა და გაანალიზება, რისკის სათანადო ლიმიტების დაწესება და კონტროლის მექანიზმების შემუშავება, და რისკებისა და მათი ლიმიტების დაცვის ზედამხედველობა. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემები რეგულარულად გადაიხედება, რომ მასში აისახოს საბაზრო პირობებში და ბაზარზე შეთავაზებულ პროდუქტებსა და მომსახურებებში მომხდარი ცვლილებები. ჯგუფს, თავისი მართვის სტანდარტებით, პროცედურებითა და ტრენინგებით, აქვს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემო, რომელშიც თანამშრომლებს კარგად აქვთ გააზრებული თავიანთი როლები და მოვალეობები.

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი პასუხს აგებს ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკასა და პროცედურებთან შესაბამისობის ზედამხედველობაზე, ასევე რისკის მართვის სისტემის ადეკვატურობის შემოწმებაზე ჯგუფის წინაშე მდგარ რისკებთან მიმართებაში. რისკის დასაშვები დონის შესახებ სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული პოლიტიკის მონიტორინგზე საბოლოო პასუხისმგებლობა აუდიტის კომიტეტს აკისრია. კომიტეტი პასუხისმგებელია რისკის ძირითად საკითხებზე და მართავს და ამოწმებს რისკთან დაკავშირებულ შესაბამის გადაწყვეტილებებს. აუდიტის კომიტეტს ამ ფუნქციების შესრულებაში შიდა აუდიტი ეხმარება.

შიდა აუდიტი

ჯგუფში რისკების მართვის პროცესებს მეთვალყურეობს ჯგუფის შიდა აუდიტი, რომელიც სისტემატური და არასისტემატური შემოწმებებით ადგენს პროცედურების ადეკვატურობასა და ჯგუფის შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს დირექტორთა საბჭოსთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

სხვა სტრუქტურული ერთეულები

რისკების იდენტიფიკაციასა და კონტროლს ძირითადად ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, თუმცა რისკების მართვა და მონიტორინგი ასევე ხორციელდება ჯგუფის დამოუკიდებელი განყოფილებების მიერ. რისკის დასაშვები დონის ზღვარს აწესებს სამეთვალყურეო საბჭო, ხოლო მონიტორინგი ევალებათ შემდეგ კომიტეტებს და სტრუქტურულ ერთეულებს, დირექტორთა საბჭოს აქტიური მონაწილეობით:

- ▶ საკრედიტო რისკს მართავენ საკრედიტო რისკის კომიტეტები;
- ▶ ლიკვიდურობის რისკს მართავს აქტივ-პასივების კომიტეტი;
- ▶ საბაზრო რისკს მართავს აქტივ-პასივების კომიტეტი;
- ▶ საოპერაციო რისკს მართავს საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი;
- ▶ საინფორმაციო უსაფრთხოებისა და ტექნოლოგიებთან დაკავშირებულ რისკებს მართავს საინფორმაციო უსაფრთხოების კომიტეტი.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

რისკების მართვის სისტემა და სტრუქტურა (გაგრძელება)

კომიტეტები დაკომპლექტებულია ყველა შესაბამისი ბიზნეს ერთეულის წამომადგენლებით და რეგულარულად წარუდგენს ანგარიშს დირექტორთა საბჭოს.

ჯგუფში ყოველდღიური საქმიანობისა და ოპერაციების თანმდევი რისკების მართვა ბანკის საქმიანობის შესაბამისი მიმართულებების ამოცანაა. ბიზნეს პროცესებს ახლავს მაკონტროლებელი ღონისძიებები, რომლებსაც ახორციელებენ შესაბამისი რისკის განყოფილების წარმომადგენლები. რისკის მართვის ფუნქციის მქონე სტრუქტურული ერთეულები დაცვის მეორე ხაზს წარმოადგენენ. საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა ფინანსური რისკების ყოველდღიურ მართვაზე პასუხისმგებლები არიან შემდეგი დეპარტამენტები:

- ▶ საკრედიტო ანდერაიტინგი;
- ▶ კრედიტების ადმინისტრირება;
- ▶ საკრედიტო კონტროლი;
- ▶ დავალიანების ამოღება;
- ▶ საოპერაციო რისკის მართვა;
- ▶ საინფორმაციო უსაფრთხოება;
- ▶ საწარმოს რისკის მართვა.

უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაციის რისკი და შესაბამისობის რისკი იმართება საოპერაციო რისკის დეპარტამენტის მიერ. დავალიანების ამოღების ფუნქცია გაყოფილია ორ მსხვილ ქვეფუნქციად, რომელთაგან თითოეული პასუხისმგებელია დავალიანების ამოღების პროცესის წარმართვასა და მონიტორინგზე, დაუფარავი დებიტორული დავალიანების ტიპების მიხედვით.

ჯგუფში ყოველდღიური საქმიანობისა და ოპერაციების თანმდევი რისკების მართვა საქმიანობის შესაბამისი მიმართულებების ამოცანაა. ბიზნეს პროცესები მოიცავს რისკის მართვის წარმომადგენლების ყოველდღიურ ჩართულობას, რა დროსაც ყურადღება მახვილდება რისკის გამოვლენაზე, ანალიზზე, შეფასებასა და შემცირებაზე.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ჯგუფის რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგს, რომელიც წარმოადგენს სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე პროგნოზირებულ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება რისკის დასაშვები დონის პოლიტიკით დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს.

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნეს განყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიშში შეიცავს მთლიან საკრედიტო რისკს, ლიმიტების გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებს და რისკის პროფილის ცვლილებებს. ხელმძღვანელობა ყოველთვის ურად აფასებს სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ადეკვატურობას.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა (გაგრძელება)

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ჯგუფის ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით ჯგუფი მიმართავს უზრუნველყოფას და დივერსიფიკაციას.

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ჯგუფის საქმიანობის მეტ მგრძობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე. ჯგუფის რისკის მართვის ფუნქციები უზრუნველყოფს იმას, რომ რისკის კონცენტრაციის პოტენციური უარყოფითი გავლენა დროულად გამოვლინდეს, შესაბამისი რისკები სათანადოდ შეფასდეს და, საბოლოოდ, დაიგეგმოს და განხორციელდეს საპასუხო ზომები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული მონაწილე მხარეების, ასევე გეოგრაფიული და დარგობრივი კონცენტრაციებისთვის და რისკების ამ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგით.

ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მკორექტირებელი ზომები.

მსესხებლის მიერ ლიმიტების დარღვევის მონიტორინგი ხდება გაცემულ სესხებზე. საკრედიტო კომიტეტი შეიძლება ამ ლიმიტების შეცვლის ინიციატივით გამოვიდეს.

საჭიროების შემთხვევაში ბანკი ითხოვს გირაოს და კომპანიის თავდებობას. საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ხდება უწყვეტად, ხოლო მათი გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ჯგუფი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც ჯგუფს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება კლიენტებისგან ხდება აკრედიტივის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხი იმართება ჯგუფის შიდა საკრედიტო პოლიტიკით. ცხრილში მოცემულია საკრედიტო ხარისხი აქტივების ტიპების მიხედვით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგების სასესხო მუხლებისთვის, ცხრილში მოყვანილ კატეგორიებზე დაყრდნობით.

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	შენიშვნები	<i>არც</i>				სულ
		<i>ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული</i>	<i>ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული</i>	<i>ვადაგადაცილებული და სრულად გაუფასურებული</i>	<i>ინდივიდუალურად გაუფასურებული</i>	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	6	361,750	-	-	-	361,750
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	58,502	-	-	-	58,502
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8					
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით		340,960	7,941	17,509	-	366,410
სამომხმარებლო სესხები		124,218	9,663	23,076	-	156,957
მიკროსესხები		89,996	1,620	3,022	-	94,638
სალომბარდო სესხები		41,087	2,111	-	7,607	50,805
იპოთეკური სესხები		16,956	299	378	-	17,633
კორპორატიული, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები		5,058	90	703	6,166	12,017
		<u>618,275</u>	<u>21,724</u>	<u>44,688</u>	<u>13,773</u>	<u>698,460</u>
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9					
- სესხები და მისაღები ანგარიშები		79,469	-	-	-	79,469
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი		124,321	-	-	-	124,321
		<u>203,790</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>203,790</u>
სულ		<u><u>1,242,317</u></u>	<u><u>21,724</u></u>	<u><u>44,688</u></u>	<u><u>13,773</u></u>	<u><u>1,322,502</u></u>

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	შენიშვნები	არც				ინდივიდუალურად გაუფასურებული	სულ
		ვადაგადაცი- ლებული და არც გაუფასურებული	ვადაგადაცი- ლებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	ვადაგადაცი- ლებული და სრულად გაუფასურებული			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	6	340,507	-	-	-	340,507	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	50,946	-	-	-	50,946	
კლიენტებზე გაცემული სესხები*	8						
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით		402,461	10,176	17,193	-	429,830	
სამომხმარებლო სესხები		109,801	8,637	15,992	-	134,430	
მიკროსესხები		78,646	977	1,461	-	81,084	
სალომბარდო სესხები		44,324	2,179	-	585	47,088	
იპოთეკური სესხები		16,819	342	206	-	17,367	
კორპორატიული, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები		14,491	481	1,317	13,674	29,963	
		666,542	22,792	36,169	14,259	739,762	
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9						
- სესხები და მისაღები ანგარიშები		-	-	-	-	-	
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი		196,906	-	-	-	196,906	
		196,906	-	-	-	196,906	
სულ		1,254,901	22,792	36,169	14,259	1,328,121	

კლიენტებზე გაცემული სესხების კლასიფიკაცია შესაძარის ინფორმაციაში შეიცვალა მიმდინარე წლის წარდგენასთან შესაბამისობაში მოსაყვანად. კლიენტებზე გაცემული 36,169 ლარის სესხები, რომლებიც 2014 წლის 31 დეკემბრისთვის მიკუთვნებული იყო „ინდივიდუალურად გაუფასურებულს“ კატეგორიისთვის, სრულად იქნა გადატანილი „ვადაგადაცილებულ და სრულად გაუფასურებულ“ კატეგორიაში.

ქვემოთ მოცემულია ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა სრულად გაუფასურებული სესხების ანალიზი ხანდაზმულობის მიხედვით. ვადაგადაცილებული სესხების უმრავლესობა არ მიიჩნევა გაუფასურებულად.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროსა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, აგრეთვე დამუშავებულ საბაზრო მონაცემებზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაგენტის რისკის შეფასებისთვის. სხვადასხვა კატეგორიის რისკებისთვის შესაბამისი შიდა რეიტინგი არსებობს. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა სრულად გაუფასურებული სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით

<i>2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>შენიშ- ვნები</i>	<i>30 დღეზე ნაკლები</i>	<i>31 დღიდან 60 დღემდე</i>	<i>61 დღიდან 90 დღემდე</i>	<i>90 დღეზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8					
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით		4,701	2,050	1,190	–	7,941
სამომხმარებლო სესხები		5,059	2,604	2,000	–	9,663
მიკროსესხები		1,004	341	275	–	1,620
სალომზარდო სესხები		773	407	306	625	2,111
იპოთეკური სესხები		263	26	10	–	299
კორპორატიული, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები		6	–	84	–	90
სულ		11,806	5,428	3,865	625	21,724

<i>2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>შენიშ- ვნები</i>	<i>30 დღეზე ნაკლები</i>	<i>31 დღიდან 60 დღემდე</i>	<i>61 დღიდან 90 დღემდე</i>	<i>90 დღეზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8					
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით		5,978	2,328	1,870	–	10,176
სამომხმარებლო სესხები		5,200	1,860	1,577	–	8,637
მიკროსესხები		562	222	193	–	977
სალომზარდო სესხები		808	424	361	586	2,179
იპოთეკური სესხები		332	10	–	–	342
კორპორატიული, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები		481	–	–	–	481
სულ		13,361	4,844	4,001	586	22,792

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ მე-8 შენიშვნა.

რესტრუქტურული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს რესტრუქტურული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას კატეგორიების მიხედვით:

	2015	2014
კლიენტებზე გაცემული სესხები		
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები, რეგულარული შენატანებით	7,356	3,247
სამომხმარებლო სესხები	8,475	12,027
მიკროსესხები	755	745
კორპორატიული, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	134	3,362
სულ	16,720	19,381

გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას ითვალისწინებენ, მოხდა თუ არა ძირითადი თანხის ან პროცენტის ვადაგადაცილება, ან არსებობს თუ რამე სირთულე კონტრაგენტის ფულადი ნაკადების მოძრაობაში ან ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობების დარღვევის ფაქტი. გაუფასურებული სესხების შეფასებას ჯგუფი ახორციელებს ინდივიდუალურად და კოლექტიურად შეფასებული რეზერვების მიხედვით.

ინდივიდუალურად შეფასებული რეზერვები

თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის ჯგუფი ადგენს შესაფერის რეზერვს. ინდივიდუალურად შეფასებისას, ყველა სესხზე ძირითადად ითვალისწინებენ, მოხდა თუ არა ძირითადი თანხის ან პროცენტის ვადაგადაცილება 90 დღეზე მეტი ვადით. რეზერვის ოდენობის განსაზღვრისას მხედველობაში იღებენ კონტრაგენტის ბიზნესგეგმის მდგრადობას, მის უნარს გადალახოს ფინანსური სირთულეები, დაგეგმილ მისაღებ თანხებსა და მოსალოდნელ დივიდენდებს გაკოტრების შემთხვევაში, სხვა ხელმისაწვდომ ფინანსურ მხარდაჭერას, უზრუნველყოფის რეალიზებად ღირებულებასა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიღების დროს. გაუფასურების ზარალი ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის, თუ გაუთვალისწინებელი გარემოებები არ მიიქცევა ყურადღებას.

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები

გაუფასურების რეზერვის კოლექტიური შეფასების მეთოდი გამოიყენება კლიენტებზე გაცემულ როგორც მნიშვნელოვან, ისე უმნიშვნელო სესხებზე დანაკარგებისთვის, როდესაც არ ფიქსირდება ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. გაუფასურების რეზერვი თითოეული პორტფელისთვის ფასდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით, ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

გაუფასურების კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც, რომელიც წარმოდგენილია პორტფელში მიუხედავად იმისა, რომ ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურ შეფასების დროს არ ჩანს. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი ფასდება შემდეგის გათვალისწინებით: პორტფელთან დაკავშირებული ისტორიული ზარალი, დროის მონაკვეთის ხანგრძლივობა ზარალის სავარაუდო წარმოშობიდან ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის საჭიროების დადგენამდე. გაუფასურების რეზერვის შესაბამისობას ჯგუფის ზოგად პოლიტიკასთან ამოწმებს ხელმძღვანელობა.

ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	<i>2015</i>				<i>2014</i>			
	<i>საქარ- თველო</i>	<i>ერთო</i>	<i>დსთ და სხვა ქვეყნები</i>	<i>სულ</i>	<i>საქარ- თველო</i>	<i>ერთო</i>	<i>დსთ და სხვა ქვეყნები</i>	<i>სულ</i>
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	486,284	13,299	2,757	502,340	422,811	55,866	1,321	479,998
მოთხოვნები								
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	54,910	3,592	-	58,502	48,151	2,795	-	50,946
კლიენტებზე გაცემული სესხები	641,116	-	-	641,116	692,110	-	-	692,110
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:								
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	79,469	-	-	79,469	-	-	-	-
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი	124,321	-	-	124,321	196,906	-	-	196,906
ყველა სხვა აქტივი	165,145	1,421	1,432	167,998	152,335	5,533	529	158,397
	1,551,245	18,312	4,189	1,573,746	1,512,313	64,194	1,850	1,578,357
ვალდებულებები								
ვალდებულებები								
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	118,759	-	156	118,915	6,037	-	-	6,037
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1,169,292	30,307	44,424	1,244,023	1,348,983	23,091	40,907	1,412,981
ყველა სხვა ვალდებულება	21,612	-	-	21,612	18,836	-	-	18,836
სუბორდინირებული ვალი	38,303	17,561	2,482	58,346	12,028	3,761	57	15,846
	1,347,966	47,868	47,062	1,442,896	1,385,884	26,852	40,964	1,453,700
წმინდა აქტივები/ (ვალდებულებები)	203,279	(29,556)	(42,873)	130,850	126,429	37,342	(39,114)	124,657

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკის მართვა და ზედამხედველობა

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და ჯგუფის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მთავარი ამოცანაა იმის უზრუნველყოფა სანდოობის მაღალი ხარისხით, რომ ჯგუფს შეეძლოს დაფაროს თავისი ყოველდღიური ლიკვიდურობის ვალდებულებები და ამასთანავე გაუძლოს ლიკვიდურობის სტრესის პერიოდს, რისი წყაროც შეიძლება იყოს ჯგუფისთვის სპეციფიკური ან მოიცავდეს მთელ ბაზარს. სხვა მიზნებში შედის ჯგუფის საქმიანობის დაფინანსების წყაროების დაბალანსება, სეზონის სტანდარტების დაკმაყოფილება, კრიზისული სიტუაციების მართვა და დაფინანსების დანახარჯების გაკონტროლება.

ლიკვიდურობის რისკის შემცირების ძირითადი ხერხებია ლიკვიდურობის რეზერვების შექმნა, დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირება და დაფინანსების ვადების გახანგრძლივება. თუმცა, სავალდებულო მოთხოვნებზე მნიშვნელოვნად მეტი ლიკვიდურობა მოულოდნელი წმინდა ფულადი ნაკადების შემოდინების გამო თავიდან უნდა იქნეს აცილებული და დირექტორთა საბჭომ უნდა განიხილოს და შეარჩიოს ლიკვიდურობის სათანადო დონემდე დაყვანის ზომები.

ხაზინის განყოფილებას ევალება ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკების მართვა და მათი შენარჩუნება იმ ზღვრებსა და ლიმიტებში, რომლებიც დაწესებულია პოლიტიკით რისკის დასაშვები დონის შესახებ. ხაზინის განყოფილება ცენტრალიზებულად მართავს ლიკვიდურობის რისკს და მინიმუმ კვირაში ერთხელ წარუდგენს ანგარიშს დირექტორთა საბჭოს. ლიკვიდურობის რისკის მართვასა და მონიტორინგთან დაკავშირებულ უმნიშვნელოვანეს გადაწყვეტილებებს აქტივ-პასივების კომიტეტი იღებს.

ჯგუფს აქვს „გაუთვალისწინებელი მოვლენების დაფინანსების გეგმა“, რომელშიც დაწვრილებითაა განხილული, როგორ უნდა მოხდეს სხვადასხვა სიმძიმის ლიკვიდურობის სტრესის მოვლენების მართვა. რადგან სტრესის მოვლენის ხასიათის ზუსტად განსაზღვრა წინასწარ შეუძლებელია, შემუშავებულია გეგმები, რომლებიც მოქნილია სტრესის მოვლენის სხვადასხვა ხასიათისა და სიმძიმის მიმართ და შეიცავს მოქმედებათა არჩევანს, რომელიც საჭირო დროს შესაბამისად გამოიყენება. გაუთვალისწინებელი მოვლენების დაფინანსების გეგმა ასევე მოიცავს აღდგენის გეგმას, რომელიც დამატებითი ლიკვიდურობის წარმოქმნისთვის გარკვეულ ქმედებებს ითვალისწინებს, მძიმე სტრესის დამღვევის ხელშეწყობის მიზნით.

ჯგუფი მიმართავს სტრესულ ტესტირებას და სცენარულ ანალიზს, რომ შეაფასოს მოულოდნელი და მძიმე სტრესის მოვლენების გავლენა მის ლიკვიდურობის პოზიციაზე. სცენარები მოიცავს როგორც ჯგუფისთვის სპეციფიკურ, ისე ბაზართან დაკავშირებულ რისკის დადგომის შემთხვევებს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

სავალდებულო მოთხოვნები

სებ-ი საქართველოში მოქმედი ყველა ბანკისგან მოითხოვს, რომ მათ ყოველდღიურად შეინარჩუნონ თავიანთი ვალდებულებების არანაკლებ 30.0% ლიკვიდური აქტივები. 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი იყო 59.9% (2014 წლის 31 დეკემბერი: 53.1%).

2014 წლის სექტემბრიდან სებ-მა შემოიღო მინიმალური ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი. სებ-ი ყველა ბანკს ავალდებულებს, რომ ყოველდღიურად შეინარჩუნონ 100.0%-იანი მინიმალური ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი ლარში, უცხოურ ვალუტაში და მთლიანობაში. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მთლიანი მინიმალური ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი შეადგენდა 232.6%-ს და იგივე კოეფიციენტი ლარში იყო 141.3% (2014 წ.: მთლიანი მინიმალური ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი იყო 183.2%, ხოლო იგივე კოეფიციენტი ლარში იყო 153.6%).

დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების ანალიზი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში შეჯამებულია 2015 წლის 31 დეკემბრისა და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, ჯგუფი მოელის, რომ შეანაბრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ჯგუფს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ჯგუფის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30 დღეზე 3 თვეზე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	118,662	486	-	-	119,148
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	775,349	393,645	129,772	2,354	1,301,120
სუბორდინირებული ვალი	2,008	6,025	81,431	5,672	95,136
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	896,019	400,156	211,203	8,026	1,515,404
2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,850	187	-	-	6,037
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1,001,947	358,058	103,949	2,075	1,466,029
სუბორდინირებული ვალი	558	1,673	23,751	1,340	27,322
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	1,008,355	359,918	127,700	3,415	1,499,388

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს საკონტრაქტო ვადის ამოწურვას ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით. თითოეული გამოუყენებელი სესხის პირობითი ვალდებულება შეტანილია იმ ყველაზე ადრეული თარიღით, როდესაც შესაძლებელი გახდება მისი გამოყენება. გამოშვებული ფინანსური საგარანტიო კონტრაქტების შემთხვევაში, გარანტიის მაქსიმალური თანხა ნაწილდება იმ ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, როდესაც შესაძლებელი იქნება გარანტიის გამოთხოვა.

	<i>3 თვეზე ნაკლები</i>	<i>3-დან 12 თვემდე</i>	<i>1-დან 5 წლამდე</i>	<i>5 წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
2015	31,863	5,719	20,552	9,990	68,124
2014	44,429	3,916	13,511	6,359	68,215

ჯგუფის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ბაზინის განყოფილება მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს. აქტივებისა და ვალდებულებების მოდელირება საჭიროა, როდესაც საკონტრაქტო ვადა ადეკვატურად არ ასახავს ლიკვიდურობის რისკის პოზიციას. ჯგუფის შემთხვევაში ამის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაგალითი იქნებოდა საცალო, კორპორატიული და მუნიციპალური თუ სხვა სახელმწიფო ორგანიზაციების მიმდინარე და შემნახველი ანგარიშები. მართალია, ხელშეკრულებების მიხედვით, მიმდინარე ანგარიშები მოთხოვნამდე იფარება და შემნახველი ანგარიშები მცირე ხნით ადრე მოთხოვნისას, მომხმარებლების ფართო ბაზა - რიცხოვრივი თვალსაზრისითაც და მეანაბრეების ტიპების მიხედვითაც - ეხმარება ბანკს ნაშთების მოულოდნელი მერყეობისგან თავის დასაცავად. ასეთი ანგარიშები ქმნის ფინანსური რესურსების სტაბილურ ბაზას ჯგუფის ოპერაციებისა და ლიკვიდურობის საჭიროებებისთვის. ქვემოთ ცხრილი გვიჩვენებს ჯგუფის ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

	2015			2014		
	<i>ერთი წლის</i>		<i>სულ</i>	<i>ერთი წლის</i>		<i>სულ</i>
	<i>განმავ- ლობაში</i>	<i>ერთ წელზე მეტ ვადაში</i>		<i>განმავ- ლობაში</i>	<i>ერთ წელზე მეტ ვადაში</i>	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	502,340	–	502,340	479,998	–	479,998
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	58,502	–	58,502	50,946	–	50,946
კლიენტებზე გაცემული სესხები	442,408	198,708	641,116	455,467	236,643	692,110
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:						
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	72,677	6,792	79,469	–	–	–
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი	44,831	79,490	124,321	76,550	120,356	196,906
სულ	1,120,758	284,990	1,405,748	1,062,961	356,999	1,419,960
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	118,915	–	118,915	6,037	–	6,037
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ:	540,701	703,322	1,244,023	893,272	519,709	1,412,981
- მიმდინარე ანგარიშები	25,015	600,510	625,525	402,537	441,236	843,773
- ვადიანი ანაზღაურებები (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით)	515,686	102,812	618,498	490,735	78,473	569,208
სხვა ვალდებულებები	–	–	–	2	–	2
სუბორდინირებული ვალი	–	58,346	58,346	–	15,846	15,846
სულ	659,616	761,668	1,421,284	899,311	535,555	1,434,866
წმინდა	461,142	(476,678)	(15,536)	163,650	(178,556)	(14,906)

აქტივების ვადიანობა დამოკიდებულია მათ საბალანსო ღირებულებაზე და შესაბამისი წლის 31 დეკემბრისთვის, იურიდიული თვალსაზრისით, ყველაზე ადრე გამოყენებად ვადაზე. ვალდებულებების ვადიანობა დამოკიდებულია ხელშეკრულების მიხედვით უადრეს ვადაზე, ან პირველივე მოთხოვნაზე. მიმდინარე და შემნახველი ანგარიშების ნაწილი წარმოდგენილია ერთ წელზე მეტი ვადის დიაპაზონში მათი სტაბილური ხასიათის გამო. კლიენტთა დეპოზიტების დივერსიფიცირება დეპოზიტორთა რაოდენობისა და ტიპის მიხედვით და ჯგუფის გამოცდილება იმაზე მიუთითებს, რომ აღნიშნული ანგარიშები და დეპოზიტები წარმოადგენს დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს, აქედან გამომდინარე ისინი განთავსებულია გეპის ანალიზის ცხრილში მითითებული სახსრების გადინების სავარაუდო დროის მიხედვით ჯგუფის მიერ წინა პერიოდების დროს დაგროვილი სტატისტიკური მონაცემისა და მიმდინარე ანგარიშების ნაშთების „მუდმივ“ ნაწილთან დაკავშირებით გამოთქმული ვარაუდების საფუძველზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების მიმართ ვალდებულებებმა შეადგინა 1,244,023 ლარი (2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 1,412,981 ლარი). აქედან მიმდინარე ანგარიშებზე მოდიოდა 625,525 ლარი (2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 843,773 ლარი). ბანკი ყოველდღიურად ატარებს მიმდინარე ანგარიშების ნაშთების სტაბილურობის ანალიზს წინა ორი წლის პერიოდისთვის. წინა 24 თვის შესაბამის პერიოდებში ეს ნაშთები 600,510 ლარზე ნაკლები არ ყოფილა (2014 წ.: 441,236 ლარი). ამიტომ, ზედა გრაფიკში ეს თანხები ასახულია, როგორც ვალდებულებები კლიენტების მიმართ ერთ წელზე მეტი ვადის დიაპაზონში. კლიენტების მიმართ ვალდებულებების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადები რომ გაგვეთვალისწინებინა, კუმულაციური ლიკვიდურობის გეპი ერთ წელიწადში, 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უარყოფითი იქნებოდა და შეადგენდა 139,368 ლარს (2014 წლის 31 დეკემბერი: უარყოფითი 277,586 ლარი).

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს საკმარისი ლიკვიდური უზრუნველყოფა ჰქონდა, რომ მოთხოვნისთანავე მოეხიდა სებ-იდან 67,845 ლარი (2014 წ.: 187,061 ლარი).

2015 წლის 31 აპრილს სარეიტინგო სააგენტო Fitch-მა დაადასტურა ბანკის უცხოური ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის გრძელვადიანი „B“ რეიტინგი; უცხოური ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის მოკლევადიანი „B“ რეიტინგი; ინდივიდუალური რეიტინგი D/E; Support Rating – „4“; Support Rating Floor – „B“. გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი (IDR) „სტაბილური“ პროგნოზითაა მინიჭებული (2010 წელს სარეიტინგო სააგენტო Fitch-მა ბანკს მიანიჭა უცხოური ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის გრძელვადიანი „B“ რეიტინგი; უცხოური ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის მოკლევადიანი „B“ რეიტინგი; ინდივიდუალური რეიტინგი D/E; Support Rating – „4“ და Support Rating Floor – „B“. გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი „სტაბილური“ პროგნოზითაა მინიჭებული).

2015 წლის 8 აგვისტოს Standard & Poor’s-მა ბანკს მიანიჭა გრძელვადიანი კონტრაგენტის გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგი „B“ და კონტრაგენტის მოკლევადიანი საკრედიტო რეიტინგი „B“. პროგნოზი „სტაბილურია“.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დინამიკა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. ბანკის სტრატეგიაა, არ მიიღოს მონაწილეობა ტრეიდერულ საქმიანობაში ან სასაქონლო ინვესტიციებში. შესაბამისად, ბანკის საბაზრო რისკი წარმოდგენილია მხოლოდ საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო რისკებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ დინამიკაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე.

მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობა წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტების განაკვეთების გადასინჯვის ან დაფარვის ვადის თავისებურებების გამო ერთი წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე საპროცენტო განაკვეთებში ნავარაუდევო ცვლილებების ეფექტს. ბანკს ექნება საპროცენტო განაკვეთის რისკი, თუ კონკურენტები მკვეთრად შეამცირებენ საპროცენტო განაკვეთებს სასესხო პროდუქტებზე ან გაიზარდება ფულადი სახსრების მოზიდვის ხარჯი მაკროეკონომიკური, და კონკრეტულად ბანკთან დაკავშირებული, მოვლენების გამო.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. სებ-ის მოთხოვნით, ბანკს ევალება ბალანსური და მთლიანი აგრეგირებული (გარეგანსურის ჩათვლით) ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგი და ამ უკანასკნელის შენარჩუნება ბანკის მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის 20.0%-ის ოდენობით. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა შეინარჩუნა აგრეგირებული ღია სავალუტო პოზიცია საზედამხედველო კაპიტალის 2.4%-ის ოდენობით (2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 1.5%).

ბანკს დამტკიცებული აქვს სავალუტო რისკის მართვის პოლიტიკა, რომლის მიზანია არის ბანკისთვის სავალუტო რისკების მართვის პარამეტრების დაწესება.

სავალუტო რისკის მართვის პროცესი, სხვებთან ერთად, შემდეგსაც მოიცავს:

- ▶ ადეკვატური მეთოდოლოგიის შერჩევა სავალუტო რისკის გამოვლენასა და რაოდენობრივ შეფასებაზე;
- ▶ ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიური მონიტორინგი;
- ▶ სავალუტო რისკის მინიმუმამდე დაყვანა დადგენილი ლიმიტების დაცვით;
- ▶ გაზრდილი სავალუტო რისკის არსებული და მოსალოდნელი უარყოფითი ტენდენციების გამოვლენა და ამის მიზეზებისა და შესაძლო შედეგების ანალიზი;
- ▶ რეკომენდაციების შემუშავება სავალუტო რისკის მართვის სტრატეგიაზე;
- ▶ სავალუტო რისკის ოპერაციებში გამოყენებული ინსტრუმენტების ტიპებისა და ლიმიტების განსაზღვრა.

აქტივ-პასივების კომიტეტი აწესებს რისკის დონის ლიმიტებს ვალუტების მიხედვით და ასევე აგრეგირებული რისკის პოზიციების ლიმიტებს, რომლებიც უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე სებ-ის მიერ დაწესებული ლიმიტები. ბანკის მხრიდან ამ ლიმიტების დაცვა ყოველდღე კონტროლდება ხაზინისა და საწარმოს რისკის მართვის დეპარტამენტების მიერ.

ქვემოთ ცხრილებში წარმოდგენილია ჯგუფისათვის ყველაზე მაღალი რისკის მატარებელი ვალუტები, რომლებშიც ძირითადად გამოხატულია ჯგუფის არასავალუტო ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ანალიზის დროს, ფასდება უცხოური ვალუტის ლარის მიმართ კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრანობიარე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). კაპიტალზე ეფექტი არ განსხვავდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე ეფექტისგან. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებას ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ვალუტა	ლარის გაცვლითი კურსის გამყარება/ (გაუფასურება) შესაბამის ვალუტასთან მიმართებაში %		ლარის გაცვლითი კურსის გამყარება/ (გაუფასურება) შესაბამის ვალუტასთან მიმართებაში %	
	2015	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2015	2014	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2014
აშშ დოლარი	-28.51%	974	-7.33%	112
ევრო	-15.51%	(27)	5.17%	(10)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი განისაზღვრება, როგორც ფინანსური ზარალის განცდის საფრთხე, რომელსაც განაპირობებს შიდა პროცესების, სისტემების, ან ადამიანების არაადეკვატურობა ან უმოქმედობა, ან გამოიწვიოს, შემთხვევითი, თუ ბუნებრივი გარე მოვლენები. გარე მოვლენებს, სხვებთან ერთად, მიეკუთვნება თაღლითობა, წყაღილობა, ხანძარი, მიწისძვრა, ტერორისტების თუ ჰაკერების თავდასხმა. საკრედიტო ან საბაზრო მოვლენები, როგორცაა გადაუხდელობა ან ღირებულების მერყეობა საოპერაციო რისკის ფარგლებში არ ექვევა. საოპერაციო რისკის ნაწილია შესაბამისობის რისკიც. შესაბამისობის რისკი არის იმის შესაძლებლობა, რომ ბანკს მარეგულირებელი ორგანოსგან დაეკისროს სანქციები, განიცადოს ფინანსური ზარალი და/ან საფრთხე შეექმნას მის რეპუტაციას იმის გამო, რომ მან ვერ შეასრულა მოქმედი კანონმდებლობა, კანონქვემდებარე აქტები და ნორმები. საოპერაციო რისკი არ მოიცავს რეპუტაციის რისკს.

საოპერაციო რისკის კონტროლის მექანიზმების შემუშავებისა და დანერგვის ძირითადი პასუხისმგებლობა ეკისრება თითოეული ბიზნეს ერთეულის ხელმძღვანელობას. ეს პასუხისმგებლობა ეყრდნობა მთლიანი ჯგუფის მასშტაბით მოქმედ სტანდარტებს საოპერაციო რისკის მართვის შესახებ, რომლებიც მოიცავს შემდეგს მოთხოვნებს:

- ▶ ოპერაციების შეჯერება და მონიტორინგი;
- ▶ მოვალეობების სათანადოდ განაწილება, ოპერაციების დამოუკიდებელი ავტორიზაციის ჩათვლით;
- ▶ მარეგულირებლის და სხვა იურიდიული მოთხოვნების დაკმაყოფილება;
- ▶ კონტროლის მექანიზმებისა და პროცედურების დოკუმენტირება;
- ▶ საოპერაციო რისკების პერიოდული შეფასება და საკმარისი კონტროლის მექანიზმებისა და პროცედურების გამოყენება გამოვლენილი რისკების სამართავად;
- ▶ საოპერაციო ზარალის ანგარიშგება და ამის გამოსასწორებლად ზომების შემოთავაზება;
- ▶ გაუთვალისწინებელ ვითარებაში მოქმედების გეგმის შემუშავება;
- ▶ რისკის შემცირება, სადაზღვევო რისკის ჩათვლით.

ჯგუფის სტანდარტებთან შესაბამისობას ხელს უწყობს შიდა აუდიტის მიერ განხორციელებული პერიოდული შემოწმებების პროგრამა. შიდა აუდიტის შემოწმებების შედეგები განიხილება შესაბამისი მიმართულებების ხელმძღვანელებთან და შედეგები წარედგინება აუდიტის კომიტეტსა და სამეთვალყურეო საბჭოს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

23. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები

სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პროცედურა

ოსეთ მნიშვნელოვან აქტივებს, როგორცაა ძირითადი საშუალებები, გარე შემფასებლები აფასებენ. გარე შემფასებლების დაქირავების თაობაზე ხელმძღვანელობა ყოველწლიურად იღებს გადაწყვეტილებას ბანკის აუდიტის კომიტეტთან შეთანხმებით. შერჩევის კრიტერიუმებში შედის ბაზრის ცოდნა, რეპუტაცია, დამოუკიდებლობა და პროფესიული სტანდარტების დაცვა. შემფასებლების როტაცია ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ ხდება. ხელმძღვანელობა, ჯგუფის გარე შემფასებლებთან გამართული განხილვების შემდეგ გადაწყვეტს, თითოეულ შემთხვევაში შეფასების რომელი მეთოდები და მონაცემები გამოიყენოს.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ჯგუფი ანალიზებს იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებების ცვლილებას, რომელთა ხელახლა შეფასებაც აუცილებელია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკიდან გამომდინარე. ამ ანალიზისთვის ხელმძღვანელობა ამოწმებს ბოლო შეფასებაში გამოყენებულ ძირითად მონაცემებს, რისთვისაც შეფასების გაანგარიშებაში გამოყენებულ ინფორმაციას უდარებს ხელშეკრულებებსა და სხვა შესაბამის დოკუმენტებს. ხელმძღვანელობა, ჯგუფის გარე შემფასებლებთან ერთად, ასევე ადარებს ყოველ ცვლილებას თითოეული აქტივისა და ვალდებულების სამართლიან ღირებულებაში შესაბამის გარე წყაროებთან, რათა განსაზღვროს ეს ცვლილება კანონზომიერია, თუ არა. ხელმძღვანელობა და ჯგუფის გარე შემფასებლები შეფასების შედეგებს წარუდგენენ აუდიტის კომიტეტსა და ჯგუფის დამოუკიდებელ აუდიტორებს. ამასთან, ხდება შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებების განხილვაც.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	შეფასების თარიღი	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
		(1-ლი დონე)	(მე-2 დონე)	(მე-3 დონე)	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები					
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	58	-	58
საინვესტიციო ქონება	31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	-	4,665	4,665
ძირითადი საშუალებები - მიწა და შენობა-ნაგებობები	31 დეკემბერი, 2014 წ.	-	-	75,587	75,587
		-	58	80,252	80,310
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	31 დეკემბერი, 2015 წ.				
- სესხები და მისაღები ანგარიშები		-	78,227	-	78,227
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი		-	113,141	-	113,141
		-	191,368	-	191,368

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

23. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	შეფასების თარიღი	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
		(1-ლი დონე)	(მე-2 დონე)	(მე-3 დონე)	სულ
სამართლიანი ღირებულებით					
შეფასებული აქტივები					
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები	31 დეკემბერი, 2014 წ.	-	4,033	-	4,033
საინვესტიციო ქონება	31 დეკემბერი, 2014 წ.	-	-	5,017	5,017
ძირითადი საშუალებები - მიწა და შენობა-ნაგებობები	31 დეკემბერი, 2014 წ.	-	-	74,530	74,530
		-	4,033	79,547	83,580
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	31 დეკემბერი, 2014 წ.				
- სესხები და მისაღები ანგარიშები		-	-	-	-
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი		-	200,552	-	200,552
		-	200,552	-	200,552

2015 და 2014 წლებში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში გაწერილია ჯგუფის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

	სამარ- საბალანსო ღირებუ- ლება 2015	სამარ- თლიანი ღირებუ- ლება 2015	აულიარე- ბელი მოგება / (ზარალი) 2015	სამარ- საბალანსო ღირებუ- ლება 2014	სამარ- თლიანი ღირე- ბულება 2014	აულიარე- ბელი მოგება / (ზარალი) 2014
	ფინანსური აქტივები					
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:						
- სესხები და მისაღები ანგარიშები	79,469	78,227	(1,242)	-	-	-
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი	124,321	113,141	(11,180)	196,906	200,552	3,646
არარეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მთლიანი უღიარებელი ცვლილება			(12,422)			3,646

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

23. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და შემნახველ ანგარიშებს, რომელთაც არ გააჩნიათ რაიმე კონკრეტული ვადები.

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს და ფორვარდულ სავალუტო კონტრაქტებს. შეფასებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდებია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელი შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

კოტირებული თამასუქების და ობლიგაციების სამართლიანი ღირებულება ეყრდნობა ფასების კოტირებას საანგარიშგებო თარიღისთვის და მიეკუთვნება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე დონეს. არაკოტირებული ინსტრუმენტების, კლიენტებზე გაცემული სესხების, კლიენტთა ანაზრების, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების, სებ-ისთვის და საკრედიტო ინსტიტუტებისთვის გადასახდელი თანხების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

საინვესტიციო ქონება და შენობა-ნაგებობები

უძრავი ქონების შეფასების სამი ძირითადი მეთდი არსებობს:

საბაზრო მეთოდი

განსაზღვრავს უძრავი ქონების საბაზრო ფასის ზღვარს, რისთვისაც ამოწმებს მყიდველების მიერ შესაფასებელი ქონების ანალოგიურ ობიექტებში გადახდილ ფასებს. ხდება ყიდვის გარიგების საფუძვლიანი შემოწმება, რათა დაზუსტდეს, რომ გარიგების მხარეები სათანადოდ იყვნენ მოტივირებული. არ განიხილება ისეთი გასაყიდი ფასები, რომლებშიც გარიგების მხარეს აქვს ბაზრის ტიპური მონაწილისგან განსხვავებული მოტივაცია, მაგ. სპეციფიკური ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები, სადაც მყიდველი მზადაა ზედმეტი გადაიხადოს გარკვეულ ქონებაში. ამ მეთოდის მიხედვით ხდება შედარების ერთეულების, მაგალითად შენობის მთლიანი ფართობის ერთი კვადრატული მეტრის ფასის გაანალიზება. გაყიდვების/კოტირების კორექტირებები ხდება ადგილმდებარეობის, ზომის, სიძველისა და მდგომარეობის, დაფინანსებისა და ბევრი სხვა ფაქტორის მიხედვით, რომლებმაც შეიძლება რამე გავლენა მოახდინონ ღირებულებაზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

23. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები (გაგრძელება)

შესაფასებელი ქონების საბაზრო ღირებულების გაყიდვების შედარებითი (საბაზრო მონაცემების) მეთოდით ანალიზისას გამოიყენება საუკეთესო ხელმისაწვდომი, უახლესი და მსგავსი ობიექტების გასაყიდი/კოტირებული ფასები საანგარიშგებო თარიღისთვის.

შესადარისი ობიექტების გაყიდვისა და კოტირების ფასების შესახებ ინფორმაცია მიიღება საბროკერო კომპანიებისგან, შუამავლებისა და ბროკერებისგან, ასევე საჯარო წყაროებიდან, მათ შორის ვებგვერდებზე განთავსებული საბროკერო მომსახურების განცხადებებიდან და გამოქვეყნებული მონაცემებიდან. შემდეგ ხდება ამ ინფორმაციის გადამოწმება ობიექტების მფლობელებთან და/ან აღნიშნულ გაირგებებში მონაწილე პრინციპალებთან თუ ბროკერებთან.

დანახარჯების მეთოდი

უძრავი ქონების ღირებულებას განსაზღვრავს ანალოგიური დანიშნულებით მიწის შესყიდვისა და ახალი შენობის აშენების ან ძველი შენობის განახლების ხარჯის გამოანგარიშებით, დაგვიანებით გამოწვეული დამატებითი ხარჯების გარეშე. მიწისა და მშენებლობის ხარჯებს, ჩვეულებრივ, ემატება მეწარმის წამახალისებელი ანაზღაურება ან დეველოპერის მოგება/ზარალი. ძველი შენობების შემთხვევაში დანახარჯების მეთოდი გამოიყენება ცვეთის ხარჯის გამოსათვლელად, ფიზიკური ცვეთისა და ფუნქციონალური ცვეთის ჩათვლით.

ხარჯის ჩანაცვლების მეთოდის ძირითადი მიდგომა იმას გულისხმობს, რომ არავინ გადაიხდის მოცემულ ქონებაში იმაზე მეტს, ვიდრე დაუჯდება მისი აშენება.

დანახარჯების მეთოდი შემდეგ ეტაპებს მოიცავს:

- ▶ მიწის სავარაუდო ღირებულების გაანგარიშება;
- ▶ გაუმჯობესების აღდგენითი ან ჩანაცვლების ხარჯის გაანგარიშება;
- ▶ ყველა წყაროდან (ფიზიკური, ფუნქციონალური ცვეთა, გარეგანი და ეკონომიკური დაძველება) დარიცხული ცვეთის გაანგარიშება;
- ▶ აღდგენითი ან ჩანაცვლების ხარჯიდან დარიცხული ცვეთის გამოკლება, ცვეთის დარიცხვის შემდგომი გაუმჯობესების ხარჯის გამოსათვლელად;
- ▶ აღჭურვილობის ხარჯის გაანგარიშება და ცვეთის გამოკლება;
- ▶ ცვეთის დარიცხვის შემდგომი გაუმჯობესების ხარჯის დამატება ცვეთის დარიცხვის შემდგომ აღჭურვილობის ხარჯისა და მიწის ღირებულებისთვის, ქონების მთლიანი ღირებულების მისაღებად.

შემოსავლის კაპიტალიზაციის მეთოდი

შემოსავლების წარმოქმნის მეთოდოლოგია ეყრდნობა შესაფასებელი ქონების ექსპლუატაციის შედეგად მიღებულ ჰიპოთეტურ შემოსავალს. უძრავი ქონების საბაზრო ღირებულების მიახლოებითი გაანგარიშება ხდება კაპიტალიზაციის კოეფიციენტზე დაყრდნობით, რომელიც გამოითვლება ალტერნატიული საინვესტიციო მეთოდოლოგიის გრძელვადიანი განაკვეთის საფუძველზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

23. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები (გაგრძელება)

დისკონტირებული ფულადი ნაკადები

დასრულებული საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდით. რეალური და პროგნოზირებული საბაზრო მოთხოვნის, საწარმოებელი საქონლის/გასაწევი მომსახურების ტიპების, ფასწარმოქმნის პოლიტიკისა და ბაზარზე მოსალოდნელი კონკურენციის საფუძველზე, შემუშავდება ბიზნესის სტრატეგიული ფინანსური პროგნოზი. დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდით, ქონების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშება ხდება ექსპლუატაციის ვადის განმავლობაში მისი საკუთრების შედეგად მისაღები სარგებლისა და ვალდებულების დაშვებების საფუძველზე, გასვლის და საბოლოო ღირებულების ჩათვლით. დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი შემოსავლის მეთოდით შეფასების ფარგლებში ფართოდ გამოიყენება და ნიშნავს უძრავ ქონებაზე ფულადი ნაკადების პროგნოზირებას. შემდეგ ხდება ამ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების დისკონტირება საბაზრო დისკონტირების განაკვეთით, რათა დადგინდეს უძრავ ქონებასთან დაკავშირებით შემომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება. ფულადი ნაკადების ვადიანობასა და შემოდინება-გადინების დროებზე მოქმედებს ისეთი მოვლენები, როგორცაა იჯარის გადასინჯვა, საიჯარო ხელშეკრულების განახლება და მოიჯარეების მოზიდვის, ხელახლა გაქირავების, ხელახლა განვითარების ან განახლების შესაბამისი პერიოდები. მიზანშეწონილ ვადას განსაზღვრავს ანალოგიური უძრავი ქონებისთვის დამახასიათებელი საბაზრო ქცევა.

საინვესტიციო ქონების შეთხვევაში, პერიოდული ფულადი ნაკადი ჩვეულებრივ გამოიანგარიშება შემდეგნაირად: ერთობლივ შემოსავალს აკლდება შენობის უქმად მოცდენის ხარჯი, ხარჯები, რომლებიც ამოღებას არ ექვემდებარება, ამოუღებელი საიჯარო დავალიანების ზარალი, იჯარის სტიმულირების, ტექნიკურ-სამეურნეო მომსახურების ხარჯები, შუამავლის ანაზღაურებისა და საკომისიო ხარჯები, და სხვა საოპერაციო და მართვის ხარჯები. შემდეგ ხდება პერიოდული წმინდა ფულადი ნაკადების შემოდინების დისკონტირება, საპროგნოზო პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელ საბოლოო ღირებულებასთან ერთად.

მომრაობა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ მე-3 დონის აქტივებსა და ვალდებულებებში

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის აქტივებსა და ვალდებულებებში საინვესტიციო ქონების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება. ძირითადი საშუალებების – შენობების შეჯერება მოცემულია მე-10 შენიშვნაში:

	<i>2015 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით</i>	<i>მოგებაში ან ზარალში აღრიცხული მთლიანი მოგება/(ზარალი)</i>	<i>შესყიდვები გაყიდვები</i>	<i>2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>
აქტივები				
საინვესტიციო ქონება	5,017	62	– (414)	4,665
	<u>5,017</u>	<u>62</u>	<u>– (414)</u>	<u>4,665</u>
	<i>2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით</i>	<i>მოგებაში ან ზარალში აღრიცხული მთლიანი მოგება/(ზარალი)</i>	<i>შესყიდვები გაყიდვები</i>	<i>2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>
აქტივები				
საინვესტიციო ქონება	4,986	(25)	56 –	5,017
	<u>4,986</u>	<u>(25)</u>	<u>56 –</u>	<u>5,017</u>

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

23. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია რაოდენობრივი ინფორმაცია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების შესახებ, რომლებიც გამოიყენება სამართლებრივ ღირებულებათა იერარქიის მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

<i>2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>საბალანსო ღირებულება</i>	<i>შეფასების მეთოდები</i>	<i>არასაბაზრო მონაცემები</i>	<i>დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)</i>
მიწა და შენობა- ნაგებობები – სათავო ოფისი	43,623	- შემოსავლების კაპიტალიზაციის მეთოდი (დისკონტირე- ბული ფულადი ნაკადები)	- საიჯარო ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება - დატვირთვის მაჩვენებლის 10%-იანი ზრდა/კლება	(9.98%)-დან 9.36%-მდე
მიწა და შენობა- ნაგებობები	11,244	- შემოსავლების კაპიტალიზაციის მეთოდი (დისკონტირე- ბული ფულადი ნაკადები)	- საიჯარო ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება - დატვირთვის მაჩვენებლის 10%-იანი ზრდა/კლება	(12.46%)-დან 11.21%-მდე
მიწა და შენობა- ნაგებობები	9,472	- დანახარჯების მეთოდი	- მიწის ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება - ჩანაცვლების ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება	(8.37%)-დან 8.71%-მდე
მიწა და შენობა- ნაგებობები	11,248	- საბაზრო მეთოდი;	- ფასის მერყეობის კორექტირება: - საბაზრო ფასების 10%-იანი ზრდა/კლება	(8.59%)-დან 9.87%-მდე
საინვესტიციო ქონება - კომერციული დანიშნულების შენობა	2,038	- საბაზრო მეთოდი;	- ფასის მერყეობის კორექტირება: - საბაზრო ფასების 10%-იანი ზრდა/კლება	(10.0%)-დან 10.0%-მდე
საინვესტიციო ქონება - კომერციული დანიშნულების შენობა	790	- დანახარჯების მეთოდი	- მიწის ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება - ჩანაცვლების ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება	(4.85%)-დან 5.15%-მდე
საინვესტიციო ქონება - კომერციული დანიშნულების შენობა	1,772	- საბაზრო მეთოდი;	- ფასის მერყეობა/კორექტირება: - საბაზრო ფასების 10%-იანი ზრდა/კლება	(10.0%)-დან 10.0%-მდე
საინვესტიციო ქონება - კომერციული დანიშნულების შენობა	65	- საბაზრო მეთოდი;	- ფასის მერყეობის კორექტირება: - საბაზრო ფასების 10%-იანი ზრდა/კლება	(11.1%)-დან 7.4 %-მდე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

23. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები (გაგრძელება)

<i>2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>საბალანსო ღირებულება</i>	<i>შეფასების მეთოდები</i>	<i>არასაბაზრო მონაცემები</i>	<i>დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)</i>
მიწა და შენობა- ნაგებობები – სათავო ოფისი	43,460	- შემოსავლების კაპიტალიზაციის მეთოდი (დისკონტირე- ბული ფულადი ნაკადები)	- საიჯარო ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება - დატვირთვის მაჩვენებლის 10%-იანი ზრდა/კლება	(9.98%)-დან 9.36%-მდე
მიწა და შენობა- ნაგებობები	11,137	- შემოსავლების კაპიტალიზაციის მეთოდი (დისკონტირე- ბული ფულადი ნაკადები)	- საიჯარო ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება - დატვირთვის მაჩვენებლის 10%-იანი ზრდა/კლება	(12.46%)-დან 11.21%-მდე
მიწა და შენობა- ნაგებობები	8,954	- დანახარჯების მეთოდი	- მიწის ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება - ჩანაცვლების ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება	(8.37%)-დან 8.71%-მდე
მიწა და შენობა- ნაგებობები	10,979	- საბაზრო მეთოდი;	- ფასის მერყეობის კორექტირება: - საბაზრო ფასების 10%-იანი ზრდა/კლება	(8.59%)-დან 9.87%-მდე
საინვესტიციო ქონება - კომერციული დანიშნულების შენობა	1,954	- საბაზრო მეთოდი;	- ფასის მერყეობის კორექტირება: - საბაზრო ფასების 10%-იანი ზრდა/კლება	(11.21%)-დან 9.07%-მდე
<i>2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>				
საინვესტიციო ქონება - კომერციული დანიშნულების შენობა	413	- დანახარჯების მეთოდი	- მიწის ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება - ჩანაცვლების ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება	(7.88%)-დან 6.81%-მდე
საინვესტიციო ქონება - კომერციული დანიშნულების შენობა	824	- დანახარჯების მეთოდი	- მიწის ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება - ჩანაცვლების ღირებულების 10%-იანი ზრდა/კლება	(9.87%)-დან 8.05%-მდე
საინვესტიციო ქონება - კომერციული დანიშნულების შენობა	1,746	- საბაზრო მეთოდი;	- ფასის მერყეობა/კორექტირება: - საბაზრო ფასების 10%-იანი ზრდა/კლება	(13.86%)-დან 10.94%-მდე
საინვესტიციო ქონება - კომერციული დანიშნულების შენობა	80	- საბაზრო მეთოდი;	- ფასის მერყეობის კორექტირება: - საბაზრო ფასების 10%-იანი ზრდა/კლება	(10.53%)-დან 8.70%-მდე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

24. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

პერიოდის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებებიდან მიღებული შესაბამისი შემოსავალი და ხარჯი ასეთია:

	2015				2014			
	<i>ჯგუფზე მნიშვნელოვანი გავლენის მშობელი კომპანია</i>	<i>მქონე ბარებულები</i>	<i>საერთო კონტროლს ხელმძღვანელობის დაქვემდებარებული პირები</i>	<i>ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი</i>	<i>ჯგუფზე მნიშვნელოვანი გავლენის მშობელი კომპანია</i>	<i>მქონე ბარებულები</i>	<i>საერთო კონტროლს ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი</i>	<i>ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი</i>
1 იანვრის მდგომარეობით დასაფარი საერთო სესხი	-	-	-	321	-	-	-	147
წლის განმავლობაში გაცემული სესხი	-	-	393	4	-	-	279	289
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში	-	-	(393)	(98)	-	-	(279)	(115)
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი საერთო სესხი	-	-	-	227	-	-	-	321
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-	(5)	-	-	-	(6)
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხი, წმინდა	-	-	-	222	-	-	-	315
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	-	-	3	41	-	-	3	40
სესხების გაუფასურების დანარიცხი	-	-	-	(1)	-	-	-	3

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

24. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

	2015				2014			
	<i>ჯგუფზე მნიშვნე-</i>		<i>საერთო</i>		<i>ჯგუფზე მნიშვნე-</i>		<i>საერთო</i>	
	<i>ლოვანი</i>	<i>კონტროლს ხელმძღვა-</i>	<i>ლოვანი</i>	<i>კონტროლს ხელმძღვა-</i>	<i>ლოვანი</i>	<i>კონტროლს ხელმძღვა-</i>	<i>ლოვანი</i>	<i>კონტროლს ხელმძღვა-</i>
	<i>გავლენის დაქვემდებარებული</i>	<i>წევრების</i>	<i>გავლენის დაქვემდებარებული</i>	<i>წევრების</i>	<i>გავლენის დაქვემდებარებული</i>	<i>წევრების</i>	<i>გავლენის დაქვემდებარებული</i>	<i>წევრების</i>
<i>მშობელი კომპანია</i>	<i>მქონე საწარმოები</i>	<i>ბარებული პირები</i>	<i>ზედა რგოლი</i>	<i>მშობელი კომპანია</i>	<i>მქონე საწარმოები</i>	<i>ბარებული პირები</i>	<i>ზედა რგოლი</i>	
ანაზრები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	827	1,934	620	-	587	360
წლის განმავლობაში მიღებული ანაზრები	-	-	-	-	545	-	240	1,876
წლის განმავლობაში დაფარული ანაზრები	-	-	(827)	(1,833)	(1,165)	-	-	(302)
ანაზრები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-	101	-	-	827	1,934
სუბორდინირებული ვალი 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	-	-	-	-	-	-
წლის განმავლობაში მიღებული სუბორდინირებული ვალი	-	-	996	798	-	-	-	-
სუბორდინირებული ვალი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	996	798	-	-	-	-
მიმდინარე ანგარიშები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	75	-	3,557	1,813	117	9	1,506	1,631
ანაზრებსა და მიმდინარე ანგარიშებზე საპროცენტო ხარჯი	6	-	121	230	126	-	224	213
სუბორდინირებული ვალის საპროცენტო ხარჯი	-	-	59	2	-	-	-	-
გაცემული გარანტიები	-	-	830	-	-	-	830	-
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	-	-	271	14	-	-	338	5
სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-	582	21	-	-	825	178

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ სამეურნეო ერთეულებს მიეკუთვნებიან ის ორგანიზაციები, რომლებზეც ჯგუფის აქციონერები გარკვეულ კონტროლს ახორციელებენ და რომლებიც ჯგუფის დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

24. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წამყვანი თანამშრომლების რაოდენობა შეადგენდა 8-ს (2014 წ.: 11) და მათი ანაზღაურება მოიცავდა შემდეგს:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ხელფასები, პრემიები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი სუბორდინირებული ვალის კონტრაქტების შესყიდვისთვის	6,992	5,219
გადახდილი ფულადი პრემია	1,718	-
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციების შესყიდვისთვის	-	1,164
გადახდილი ფულადი პრემია	-	1,164
ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება, სულ	8,710	6,383

25. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკის საქმიანობას არეგულირებს სებ-ი. შესაბამისად, ბანკი სებ-ს წარუდგენს თავისი ფინანსური მდგომარეობისა და საქმიანობის შესახებ ყოველთვიურ ანგარიშს („ყოველთვიური ზედამხედველობის ანგარიში“). ეს უკანასკნელი, *სხვა მონაცემებთან ერთად*, მოიცავს ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებს, რომლებიც გაანგარიშებულია სებ-ის მიერ მოთხოვნილი მეთოდოლოგიით.

ბანკი ინარჩუნებს აქტიურად მართვად კაპიტალის ბაზას, რათა დაფაროს საქმიანობისთვის დამახასიათებელი რისკები, აგრეთვე გეგმავს კაპიტალის ბაზის შემდგომ გაუმჯობესებას. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობა, სხვა საშუალებებთან ერთად მოწმდება სებ-ის მიერ განსაზღვრული კოეფიციენტებით, ასევე 1998 წლის Basel Capital Accord - ის მიერ დადგენილი კოეფიციენტებით ჯგუფის მართვასთან მიმართებაში.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

კაპიტალის არსებული მოთხოვნების თანახმად, სებ-ი ბანკებისაგან ითხოვს 2015 წლის განმავლობაში რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 11.4%-იანი მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას (12.0%-ის 95.0%), ასევე რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტის – 7.6%-ის შენარჩუნებას (8.0%-ის 95.0%), რაც გამოითვლება ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებზე დაყრდნობით, რომელიც მომზადებულია სებ-ის მოთხოვნების მიხედვით. სებ-ის მიერ მიღებული კაპიტალის ადეკვატურობის გაანგარიშების მეთოდები გარკვეულ მნიშვნელოვან საკითხებში ბაზელ I-ის მოთხოვნებისგან განსხვავდება, თუმცა უფრო მკაცრია, სხვა ფაქტორებთან ერთად, საბაზრო რისკის მიხედვით აქტივების უფრო მაღალი შეწონის გამო.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

25. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (გაგრძელება)

2015 წლის 31 დეკემბრისა და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ძირითადი კაპიტალი	90,597	106,958
დამატებითი კაპიტალი	76,947	37,157
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(1,560)	(1,458)
სულ კაპიტალი	165,984	142,657
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	849,311	942,867
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	10.67%	11.34%
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	19.54%	15.13%

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი ბაზელ II/III-ის მიხედვით

2014 წლის 30 ივნისს სებ-ის ბაზელ II/III-ის მოთხოვნების მიღების შემდეგ, ბანკებს მოეთხოვებათ შეინარჩუნონ რისკით შეწონილი აქტივების მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი – 10.5%-ის ოდენობით, ასევე რისკით შეწონილი აქტივების ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტის – 8.5%-ის ოდენობით, და რისკით შეწონილი აქტივების ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი - 7%, რაც გამოითვლება ბანკის მიერ სებ-ის მოთხოვნების მიხედვით მომზადებულ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, სებ-ის ბაზელ II-ის მოთხოვნების თანახმად, შემდეგნაირად გამოითვლება:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	102,374	115,784
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	6,139	6,139
პირველადი კაპიტალი	108,513	121,923
მეორადი კაპიტალი	56,495	17,155
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	165,008	139,078
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი	1,189,508	1,024,043
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	8.61%	11.31%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	9.12%	11.91%
სულ მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	13.87%	13.58%

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

25. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 1998 წლის Basel Capital Accord-ის მიხედვით

ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, რომლებიც გაანგარიშებულია 1998 წლის Basel Capital Accord – ის შესაბამისად, შემდგომი ცვლილებებით, რაც მოიცავს ცვლილებას საბაზრო რისკის შესახებ, 2015 წლის 31 დეკემბრისა და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
პირველადი კაპიტალი	122,568	116,202
მეორადი კაპიტალი	62,689	32,059
სულ კაპიტალი	185,257	148,261
რისკების მიხედვით შეწონილი აქტივები	818,124	870,978
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	14.98%	13.34%
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	22.64%	17.02%

26. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ჩვეულებრივი აქციების გამოსყიდვა

2015 წლის 12 ნოემბერს ჯგუფმა დაიწყო 1,045,428,327 ჩვეულებრივი აქციის, ანუ გამოშვებული და მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი რაოდენობის 19.00%-ის გამოსყიდვის პროცესი. გამოსყიდვის პერიოდი განისაზღვრა 90 კალენდარული დღით გამოცხადების თარიღიდან და ამოიწურა 2016 წლის 10 თებერვალს. ანგარიში გამოშვების თარიღისთვის, გამოსყიდვა დასრულებულია, და ჩვეულებრივი აქციების მონაწილე აქციონერებისთვის 18,713 ლარია გადახდილი. ბანკმა გამოსყიდა 1,045,428,327 ჩვეულებრივი აქცია, ანუ გამოშვებული და მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი რაოდენობის 19.00%, რომლის დროსაც ერთი ჩვეულებრივი აქციის საშუალო შეწონილი ფასი 0.0179 ლარი იყო.

საინვესტიციო ქონების გასხვისება

თავისი არაპროფილური აქტივების გასხვისების მიზნით, 2016 წლის თებერვალში ჯგუფმა მესამე მხარეებზე პირდაპირი შეთანხმების საფუძველზე გაასხვისა საქართველოს დედაქალაქ თბილისში, კაიროს ქუჩა #13-ში მდებარე უძრავი ქონება, კერძოდ თბილისის ინდუსტრიულ უბანში მდებარე სასაწყობე შენობა, რომლის გამოყენებადი ფართობი დაახლოებით 8,706 კვადრატულ მეტრს შეადგენდა, ხოლო მიწის ფართობი დაახლოებით 13,890 კვადრატული მეტრი იყო; გაყიდვა განხორციელდა ქონების ყველაზე ბოლოს შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, რაც 2,038 ლარია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

2015 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

26. ანგარიშების პერიოდის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

ბას სტოპის მშენებლობების გასხვისება (100%-იანი შვილობილი შპს "ბას სტოპის" ქონება)

2006 წლის ივნისში, შპს „Real Estate Development“-მა, რომელიც იმ დროისთვის ბანკის 100%-იანი შვილობილი კომპანია იყო, ხელი მოაწერა საიჯარო ხელშეკრულებას (შემდგომში „საიჯარო ხელშეკრულება“) თბილისის მერიასთან (შემდგომში „თბილისის მერია“) თბილისის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთის იჯარის შესახებ საზოგადოებრივი ავტობუსების გაჩერებების მშენებლობების (შემდგომში „ბას სტოპის მშენებლობები“) გაგრძელების მიზნით, თბილისის მერიის მიერ გამოცხადებული პირობების თანახმად. 2009 წლის დეკემბერში, ბანკის 100%-იანმა შვილობილმა კომპანიამ, შპს „ბას სტოპმა“ (შემდგომში „ბას სტოპი“) ჩაანაცვლა შპს „Real Estate Development“ თბილისის მერიასთან გაფორმებულ საიჯარო ხელშეკრულებაში.

2016 წლის 30 მარტს თბილისის მერიამ გამოაცხადა ახალი ხუთდღიანი ტენდერი (რომელიც დასრულდა 2016 წლის 4 აპრილს) საიჯარო ქონებაზე იმ პირობით, რომ საიჯარო ხელშეკრულება შეწყდებოდა ბას სტოპისა და თბილისის მერიის ორმხრივი შეთანხმებით და ტენდერში გამარჯვებული შეისყიდდა ბას სტოპის მშენებლობებს ბას სტოპისგან, არანაკლებ 350 ლარად (დღგ-ის გარეშე).

2016 წლის 8 აპრილს, ჯგუფის კორპორატიული ინტერესების სასარგებლოდ, რაც მდგომარეობდა მემკვიდრეობით მიღებული არაპროფილური აქტივების გასხვისებაში, ბას სტოპის მშენებლობები გაიყიდა ჯგუფთან და/ან ჯგუფის ხელმძღვანელობასთან არააფილირებულ მესამე მხარეზე და მთლიანმა გასაყიდმა ფასმა 350 ლარი შეადგინა.